

1. Azərbaycanda milli dövlətçiliyi bərpa etmək üçün dövlət səmərəli iqtisadi fəaliyyətə başladığında hansı amili vacib sayır:
  - Xüsusi proqramların hazırlanıb həyata keçirilməsi
  - Təkmil rəqabəti təmin etmək üçün inhisarların və ya oliqopoliyaların fəaliyyəti qadağan olunmalı
  - Ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısını almaq üçün müvafiq istehsal sahələrində nəzarəti həyata keçirməli
  - İnformasiya qıtlığının aradan qaldırılması
  - ✓ İqtisadiyyatın dövlətsizləşdirilməsi və özəlləşdirilməsi, sahibkarlığın inkişafı, fəal struktur-investisiya siyasətinin yürüdülməsi və s
2. Azərbaycanda iqtisadiyyatın müstəqil milli əsasının yaradılmasının ən əsas şərti hansıdır?
  - ərazi birliyinin yaradılması
  - istehsalın kompleks inkişafı
  - ərazi əmək bölgüsünün olması
  - ✓ iqtisadi birlik
  - heç biri
3. Azərbaycan iqtisadiyyatı fənninin öyrənilməsində istifadə olunan bu metod düzgün deyil.
  - induksiya metodu
  - elmi abstraksiya
  - təhlil metodu
  - deduksiya metodu
  - ✓ sahələrarası metod
4. Azərbaycanın ərazisində neçə makroistehsal sistemi mövcuddur?
  - yoxdur
  - 1
  - 3
  - 4
  - ✓ 2
5. Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:
  - qiymətlərdən sabitlik əldə etmək
  - ✓ ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq
  - xarici iqtisadi fəaliyyətdə trızlığa nail olmaq
  - iqtisadi artım əldə etmək
  - yüksək səviyyəli məşulluğa nail olmaq
6. İqtisadi müstəqillik dedikdə nə başa düşülür?
  - ölkənin daxilində məhsuldar qüvvələrin inkişaf etdirilməsi
  - iqtisadi siyasətin həyata keçirilməsində xalqın iştirakı
  - iqtisadiyyatın əsas sahələrinin müstəqil inkişafı
  - ✓ iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən pəpd edilməsi və onun birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılması
  - xarici iqtisadi əlaqələrdə məhdudiyətlərin aradan qaldırılması, gömrük rüsumlarının azaldılması
7. Milli dövlət dedikdə müəyyən ərazidə isthsal vasitələrinin, sahələrini və növlərinin ərazi komplekslərindən ibarət olan iqtisadi sistem başa düşülür. Nöqtələrin yerinə buraxılmış sövzünü təyin edin və tərifi tamamlayın?
  - milli gəlir
  - milli hissiyyat
  - milli mənafe
  - ✓ milli iqtisadiyyat
  - milli hesablar sistemi

8. Bu metod ən mühüm metodoloji yanaşmalardan biri hesab olunur. Bu metod müşahidəetmə və baza materiallarının toplanması cəmiyyətin həyatının başlıca mahiyyətini müəyyən etmək, ümumiləşdirmək, qanunları prinsiplər kriteriyalar və s. şəklində göstərərək üstünlük təşkil edir:
- √ Elmi-abstraksiya metodu
  - Sintez metodu
  - İnduksiya metodu
  - Təhlil metodu
  - Deduksiya metodu
9. Bu metod tədqiqatı əks etdirir, həqiqətin dərk edilməsi vahid nəticəyə gəlinmə prosesində ümumiləşdirilmiş nəticə çıxarmaq və ümumi vəziyyəti formalaşdırmağa imkan verən prosesdə baş verir:
- √ İnduksiya metodu
  - Elmi -abstraksiya metodu
  - Təhlil metodu
  - Sintez metodu
  - Deduksiya metodu
10. Müstəqil Azərbaycan iqtisadiyyatının daha da inkişaf etdirilməsinin əsas potensialı:
- Xalqın maddi və mənəvi tələbatının ən dolğun şəkildə ödənilməsi
  - √ sosial-siyasi, sosial-iqtisadi və mənəvi fəaliyyətdə beynəlmilləşmə ilə millilik, milli dəyərlərlə bəşəri sərvətlər, milli idarəçilik, ölkə iqtisadiyyatının səmərəli şəkildə planlı idarə olunması, dövlətin plan və proqnozlarından səmərəli istifadəsi və s
  - İstehsalın səmərəli təşkili və idarə edilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi
  - İqtisadi həvəsləndirmə sisteminin təkmilləşdirilməsi
  - İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi
11. Müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran ən ümdə vəzifə hansidir:
- √ Bütün cavablar doğrudur
  - Milli valyutasını yaratmaq
  - Milli ,şəxsi,fikri müstəqillik qazanmaq
  - Azad iqtisadiyyat qurmaq
  - İqtisadi müstəqillik əldə etmək
12. Azərbaycan iqtisadiyyatı fənninin öyrənilməsi, tədqiq edilməsində aşağıdakı amillərdən üstün olanı hansıdır:
- Yeni iş yerlərinin yaradılması və məşğulluğun gücləndirilməsinin təhlili
  - Milli sərvətlərin iqtisadi resursların səmərəli istifadəsi səviyyəsinin öyrənilməsi
  - √ Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafını o cümlədən ÜMM, ÜDM-nin əsas göstəricilərinin adambaşına düşən investisiya qoyuluşları, həmçinin xarici investisiyaların xarici iqtisadi fəaliyyətinin ixracının təhlili
  - İstehsalın strukturu və rəqabət qabiliyyətlilik səviyyəsinin təhlili
  - Ölkənin resurs potensialının səviyyəsinin təhlili
13. Bu metod - özündə o tədqiqatı əks etdirir ki, proseslər haqqında bilik və hadisələr ümumi vəziyyətdən xüsusi və vahid fikirdən keçidlə formalaşır:
- Sintez metodu
  - İnduksiya metodu
  - √ Deduksiya metodu
  - Təhlil metodu
  - Sistemli yanaşma metodu
14. Bu metodla - təhlil zamanı ayrılan hissə və tərəflərin formalaşması baş verir:
- Elmi-abstraksiya metodu
  - √ Sintez metodu
  - Təhlil metodu
  - Deduksiya metodu
  - İnduksiya metodu

15. Milli dövlətçiliyin bərpası və bazara keçidin təkamül yolunun ən vacib amili:
- Bazar iqtisadiyyatı sürətlə formalaşdırılır, sahibkarlıq fəaliyyəti həvəsləndirilir
  - İstehlak bazarında dinamik tarazlığın bərqərar olması üçün qaydalar yaradılmasına təminat verir
  - Bazar münasibətləri əvvəlcə istehlak mallarının istehsalı və satışı sahəsini sonra isə investisiya sahəsini bürüyür
  - ✓ Güclü inhisarçılığa meyilli olan sahələrdə qiymətlərdə dövlət nəzarəti saxlanılır
  - İnflyasiyaya yol verməmək üçün sərt maliyyə siyasəti yeridilir
16. Milli dövlətçiliyi bərpa etmək üçün dövlət səmərəli iqtisadi fəaliyyətə başladığında hansı amili vacib sayır:
- Xüsusi proqramların hazırlanıb həyata keçirilməsi
  - İnformasiya qıtlığının aradan qaldırılması
  - ✓ İqtisadiyyatın dövlətsizləşdirilməsi və özəlləşdirilməsi, sahibkarlığın inkişafı, fəal struktur-investisiya siyasətinin yürüdülməsi və s
  - Təkmil rəqabəti təmin etmək üçün inhisarların və ya oliqopoliyaların fəaliyyəti qadağan olunmalı
  - Ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısını almaq üçün müvafiq istehsal sahələrində nəzarəti həyata keçirməli
17. Azərbaycanın müstəqillik əldə etdikdən sonra iqtisadiyyatını bir qədər ləngidən şərt:
- ✓ Yerli istehsalın daha çox keçmiş sovet standartlarında olması
  - Coğrafi mövqeyi
  - Ölkənin bazar iqtisadiyyatına keçməsi
  - Zəngin təbii sərvətlərə malik olması
  - Neft ixracatçısı olması
18. Milli iqtisadi mənafeələrin reallaşmasının mühüm ilkin şərti nədir?
- siyasi müstəqillik;
  - iqtisadi müstəqillik;
  - sosial müstəqillik;
  - mədəni müstəqillik;
  - ✓ dövlət müstəqilliyi;
19. Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin dördüncü mərhələsinə aiddir?
- ✓ 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
  - 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
  - 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
  - 2004 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
  - 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflyasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
20. Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin üçüncü mərhələsinə aiddir?
- 1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflyasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;
  - ✓ 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflyasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
  - 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
  - 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
  - 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
21. Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin ikinci mərhələsinə aiddir?
- 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflyasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
  - 1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflyasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;
  - 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;

- ✓ 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi,xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
- 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi,milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;

22. Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin birinci mərhələsinə aiddir?

- 1980-1986 cı illəri əhatə edir,sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi,milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi,xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
- 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranın aradan qaldırılması,antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- ✓ 1992-1994 cü illəri əhatə edir,hiperinflasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

23. Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidini təhlil edərkən neçə mərhələyə bölmək olar?

- 2
- 8
- ✓ 4
- 5
- 3

24. Milli iqtisadi mənafeələrin reallaşmasının mühüm ilkin şərti nədir?

- iqtisadi müstəqillik;
- siyasi müstəqillik;
- ✓ dövlət müstəqilliyi;
- mədəni müstəqillik;
- sosial müstəqillik;

25. Milli iqtisadiyyatın qlobal strateji məqsədi: A)xalqın yüksək həyat keyfiyyətinin yaradılması və saxlanılması B)dövlətin milli, o cümlədən iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi C)bir-birilərinə zidd olan, təkzib edən, bəzən də antoqonist məqsədlər güdən çoxlu sayda məmurlar arasında kompromisin tapılması

- ✓ A,B
- B
- C
- A
- A,B,C

26. Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün Azərbaycan Respublikasının həyata keçirdiyi vəzifələrdən biri bu sıraya aid deyil:

- davamlı iqtisadi artıma nail olmaq
- ✓ əhalinin gəlirlərinin fərqli cəhətlərlə əlaqələndirməklə maksimuma qaldırmaq
- rəqabətin inkişafı və mənfəətin artırılması üçün şərait yaratmaq
- iqtisadiyyatda müəyyən dərəcədə böhranı aradan qaldırmaq
- xarici iqtisadi əlaqələrin inkişafı

27. Aşağıdakı variantlardan iqtisadi müstəqilliyi daha dolğun əhatə edən cavab

- ölkələrin başqa ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrini təmin etmək;
- istehsal təsərrüfat əlaqələrindən iqtisadi cəhətdən asılılığı təmin etmək;
- iqtisadiyyatın inkişafına əsaslanaraq dövlətin maraqlarının təmin olunması;
- maddi, xidmət, texnologiya baxımından heç bir dövlətdən asılı olmamaq;
- ✓ iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad olması və birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılması;

28. Milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi qiymətləndirilir: A) milli sərvətdən istifadə dərəcəsi ilə B) investisiyaların istifadəsi dərəcəsi ilə C) milli gəlirdən istifadə dərəcəsi ilə

- A,B

- A,C
- C
- A,B,C
- ✓ A

29. Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
- ✓ müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi
- tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- düzgün cavab yoxdur

30. Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- ✓ asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat

31. Milli iqtisadiyyatın tarazlı və dinamik inkişafı nəyi müəyyən edir?

- rəqabətin qorunub saxlanması
- idxal siyasəti
- ✓ xarici iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyi
- heç biri düz deyil
- qiymət siyasətini

32. Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- qarışıq milli iqtisadiyyat
- ✓ müstəqil milli iqtisadiyyat
- asılı milli iqtisadiyyat
- yarım müstəqil milli iqtisadiyyat
- qapalı milli iqtisadiyyat

33. Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- ✓ asılı milli iqtisadiyyatın
- müstəqil milli iqtisadiyyatın
- qarışıq milli iqtisadiyyatın
- qapalı milli iqtisadiyyatın
- açıq milli iqtisadiyyatın

34. İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
- ✓ sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

35. Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq inteqrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- ✓ açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat

- asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat

36. Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
- iqtisadi inteqrasiya, milli iqtisadi sabillik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
- iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına inteqrasiya
- ✓ iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin sabillik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət
- iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət

37. İnkişaf səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyat:

- asılı və zəif inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı, inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- zəif və yarımasılı inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- ✓ zəif inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat

38. Bütün milli iqtisadiyyatlar üçün əsas ümumi cəhət nədir?

- əmək şəraiti
- istehsal sərəştəsi
- təbii ehtiyatların olması
- təbii qüvvələrin uzlaşdırılması
- ✓ təsərrüfatçılıq fəaliyyəti

39. Azərbaycanda özəlləşdirmənin başlıca məqsədləri hansılardır:

- təsərrüfat subyektləri üçün xüsusi mülkiyyət və sərbəst rəqabət prinsipləri əsasında özü-özünü tənzimləyən bazar iqtisadiyyatı mühitinin yaradılması
- milli iqtisadiyyata investisiyaların, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- bütün cavablar doğru deyil
- xalq təsərrüfatı strukturunun bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması

40. Azərbaycan modeli üçün xarakterik olmayan hal hansıdır?

- bazar mexanizminin sərbəst və səmərəli fəaliyyəti
- sosial siyasətin qalıq prinsipi əsasında həyata keçirilməsi
- ✓ dövlətin birbaşa investisiyalarından iqtisadiyyatda geniş istifadə olunması
- aztəminatlı əhali qrupları üçün mümkün yaşayış şəraitinin təmin edilməsi
- firmaların rəhbərlərinin və işçilərinin gəlirləri arasında ciddi fərqlərin olması

41. Azərbaycanda keçid iqtisadiyyatında hansı iqtisadi sistem üstünlük təşkil edir?

- bazar sistemi
- ✓ qarışıq iqtisadi sistem
- ənənəvi sistem
- amirlik sistemi
- planlı təsərrüfat

42. Azərbaycanda bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemləridir:

- iqtisadiyyatın transformasiyası
- düzgün cavab yoxdur
- idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
- siyasətin transformasiyası
- ✓ ilkin şərtlər

43. Azərbaycanca bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemlərindən biri deyil?
- korrupsiya
  - islahat strateqiyaları
  - ✓ sətir qiymətlər
  - ilkin şərtlər
  - anormal kapitalizm
44. Azərbaycanın keçid dövrünün islahatlarına təsiri əlverişli, neytral və neqativ ola bilər. Bu amillər hansıdır?
- ✓ qeyri-iqtisadi
  - demoqrafik
  - qeyri-siyasi
  - düzgün cavab yoxdur
  - sosial –mədəni
45. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçidin yollarından biri yanlışdır:
- ✓ qiymətlərin kəskin azalması, əhəlinin maddi rifah halının artması
  - bazar infrastruktur və seqmentlərinin yaradılması
  - azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması üçün antiinşisar və haqsız rəqabət formalarının, tədbirlərinin həyata keçirilməsi
  - antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi və maliyyə sabitliyinə nail olunmaq
  - əhəlinin sosial müdafiəsinin təşkili
46. ölkədə yaranmış (yaranacaq) institusional sistem dedikdə nəyi başa düşmək olar? A) rəqabət qabiliyyətliliyi və milli iqtisadi təhlükəsizlik problemləri istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi B) hər bir ölkədə və dünya birliyində qəbul edilmiş müəyyən norma və qaydalara müvafiq olaraq iqtisadi fəaliyyətin həyata keçirilməsi C) milli iqtisadi sistemin fəaliyyətinin tənzimlənməsi
- A,B,C
  - A,C
  - ✓ B
  - C
  - A
47. Qloballaşan dünyada Azərbaycanın milli iqtisadiyyatının formalaşması və inkişafı sahəsində ən başlıca vəzifələri:
- ✓ rəqabət qabiliyyətliliyi və milli iqtisadi təhlükəsizlik problemləri istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi
  - risklərdən müdafiə
  - suverenliyin təmini
  - sosial problemlərin həlli
  - milli iqtisadi sistemin fəaliyyətinin tənzimlənməsi
48. Aşağıdakı fikirlərdən birində İsveç modeli üçün aid olmayan xüsusiyyətlər verilib:
- yüksək gəlirlərin olması
  - ✓ kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı
  - yüksək əmək haqqı və vergi yükünün çox olması nəticəsində milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin aşağı salınması
  - yüksək vergi
  - əhəlinin milli gəlirinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə yenidən bölüşdürülməyə əsaslanır:
49. Hansı modeldə istehsal xərclərinin minimumlaşdırılması, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması əsas göstəricilərdən biridir:
- Amerika modeli
  - İsveç modeli
  - Alman modeli
  - Cənubi-Koreya modeli
  - ✓ Yapon modeli
50. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçidinin II mərhələsinin xarakterik xüsusiyyəti deyil:

- √ bunların hamısı
- monetar siyasətin tənzimlənməsi
- dövlətin büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi
- antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- bazarın «oyun qaydaları»nı hərəkətə gətirmək

51. Hansı modeldə dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi minimum səviyyədədir:

- √ Amerika modeli
- İsveç modeli
- Alman modeli
- Cənubi-Koreya modeli
- Yapon modeli

52. Azərbaycanın bazar iqtisadiyyatına keçidinin II mərhələsi hansı xüsusiyyəti ilə səciyyələnir?

- bazarın «oyun qaydaları»nı hərəkətə gətirmək
- monetar siyasətin tənzimlənməsi
- dövlətin büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi
- antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- √ makroiqtisadi, sosial və siyasi sabitliyi xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək

53. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin necə mərhələsi olmuşdur:

- 2
- 6
- 3
- √ 4
- 5

54. Dövlət tərəfindən büdcə-vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək makroiqtisadi siyasət baxımından sosial problemlərin həllinə istiqamətlənən bazar iqtisadiyyatı modeli hansıdır?

- qarışıq iqtisadiyyat modeli
- tənzimlənməyən bazar iqtisadiyyatı modeli
- azad bazar iqtisadiyyatı
- tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modeli
- √ sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli

55. Ölkənin keçid dövrünün islahatlarına təsiri əlverişli, neytral və neqativ ola bilər. Bu amillər hansıdır?

- qeyri-siyasi
- sosial –mədəni
- demoqrafik
- √ qeyri-iqtisadi
- düzgün cavab yoxdur

56. Bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemləridir:

- √ ilkin şərtlər
- iqtisadiyyatın transformasiyası
- düzgün cavab yoxdur
- idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
- siyasətin transformasiyası

57. İqtisadi transformasiyanın həyata keçirilməsi üçün zəruri olan tədbir nədir?

- inhisarçılığın aradan qaldırılması
- heç biri düz deyil

- rəqabətin qorunub saxlanması
- iqtisadi resursların bölgüsü
- ✓ korrupsiyanın azaldılması

58. Respublikamızda həyata keçirilən transformasiya yönümlü dəyişikliklər özünü nədə biruzə vermişdir?

- ümumi milli məhsulun artırılmasında
- tələblə təklifin uyğunluğunda
- bütün cavablar düzgündür
- ✓ dünya maliyyə və iqtisadi böhranının dayandırılmasında
- istehsalın genişləndirilməsində

59. İqtisadi inkişafın dinamizmi nədə ifadə olunur: 1. İqtisadi artım sürətində 2. Xarici borcun azalmasında 3. Mütərəqqi struktur dəyişikliklərində 4. Həyat səviyyəsinin artmasında 5. İnflyasiyanın zəifləməsində

- 1, 3
- 4,5
- 2, 4
- 1, 2
- ✓ 1, 5

60. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatının başa çatdığını göstərir?

- 2009
- ✓ 2010
- 2011
- 2007
- 2008

61. Azərbaycanda özəlləşdirmə ilə bağlı neçə proqram qəbul olunmuşdur?

- 3
- 1
- 5
- ✓ 2
- 4

62. Tarixə Alman modeli kimin adı ilə düşüb?

- ✓ Erxard
- C.M. Keyns
- Valras
- A. Marşall
- Fridmen

63. Respublikamızda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin ilk proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- ✓ 1995-ci ildə
- 2001-ci ildə
- 2003-cü ildə
- 1996-cı ildə
- 1993-cü ildə

64. Aşağıdakılardan hansı keçid dövrünün mahiyyətini xarakterizə edir?

- sahibkarlıq
- dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğu
- heç biri düz deyil
- dövlətin həyata keçirdiyi siyasət
- ✓ sosial-iqtisadi münasibətlərin formalaşması

65. İndikativ planlaşdırma hansı bazar modelində tətbiq olunur?

- İsveç
- √ Cənubi Koreya
- Fransa
- Yaponiya
- Alman

66. İlkin olaraq kənd təsərrüfatında islahatlar aparən model hansıdır?

- İsveç modeli
- Alman modeli
- √ Çin modeli
- Amerikan modeli
- Yapon modeli

67. Hansı bazar modeli respublikamız üçün daha əlverişlidir?

- liberal
- √ sosial yönümlü
- Yaponiya
- Çin
- sosial demokrat

68. Sosial yönümlü bazar modeli digərlərindən hansı əlamətlərinə görə fərqlənir?

- xüsusi mülkiyyətin çox olmasına
- dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğuna
- ümumi milli məhsulda dövlət büdcəsinin xüsusi çəkisinin azalmasına
- √ güclü sosial siyasət sisteminə malik olmasını
- sosial xərclərin qalığı xarakterində olmasına

69. Dövlətə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmağa icazə verən model hansı dövlətin adı ilə əlaqədardır?

- Amerika
- Alman
- √ Fransız
- İsveç
- Çin

70. Hansı ölkənin modelində hərbi xərclərdən imtina edilir?

- İsveç
- Amerika
- Alman
- Heç biri düz deyil
- √ Yapon

71. Bazarla bağlı islahatların ilk olaraq kənd təsərrüfatında aparılması hansı modelə xasdır?

- Alman modelinə
- Amerikan modelinə
- Fransız modelinə
- √ Çin modelinə
- Cənubi-Koreya modelinə

72. Keçid iqtisadiyyatında hansı iqtisadi sistem üstünlük təşkil edir?

- bazar sistemi

- amirlik sistemi
- ənənəvi sistem
- planlı təsərrüfat
- ✓ qarışıq iqtisadi sistem

73. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi transformasiyanın prinsipləridir?

- Təşkilati prinsiplər
- İdeoloji prinsiplər
- ✓ Nəzəri-metodoloji prinsiplər
- Siyasi prinsiplər
- İqtisadi prinsiplər

74. Azərbaycanda bazara keçid dövrünün başa çatmasını bütövlükdə nəyə əsasən müəyyən etmək olar?

- ümumdünya ticarət təşkilatına üzv olmaq ərəfəsində olmağına
- dövlətsizləşdirmə
- bazar münasibətlərinin yaranması
- ✓ xüsusiləşdirmə
- ümumdünya iqtisadiyyatına inteqrasiya prosesinin güclənməsi

75. İqtisadi modelləri formalaşdıran prinsip hansıdır?

- sosial
- iqtisadi
- siyasi
- ideoloji
- ✓ bunların hamısı doğrudur

76. Cənub Şərqi Asiya ölkələrinin modellərində ümumi cəhət hansıdır?

- mövcud modellər sistemində öz yerinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı iqtisadi islahatlar aparılması
- iqtisadiyyatda sosial problemlərin həllinin prioritetliyi
- ✓ dövlət və bazar tənzimlənməsinin milli xüsusiyyətlərlə vəhdəti
- xüsusi mülkiyyətin, azad rəqabətin üstün mövqeyi
- bunların hamısı doğrudur

77. İsveç modeli üçün xarakterik hal hansıdır?

- iqtisadiyyatda plan və bazar mexanizmlərinin vəhdəti
- ✓ müəssisələrdə güclü həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyəti
- kasıblar və dövlətliklər arasında kəskin sosial təbəqələşmə
- ölkədə azad iqtisadi zonaların geniş yayılması
- sosial siyasətin qalıq prinsipi əsasında həyata keçirilməsi

78. Ölkələrin sosial inkişafına təsir edən xarici iqtisadi əlaqələrin əsas göstəricisi nədir?

- əmtələrin xarici ticarətinin quruluşu
- texnologiyanın hərəkəti
- təsərrüfatın asılılıq səviyyəsi
- kapitalın beynəlxalq hərəkəti
- ✓ əmtəə və xidmətlərin idxal-ixrac nisbəti

79. İnkişaf etmiş ölkələrin tərəqqisini təmin edən amillər:

- ✓ əmək məhsuldarlığının yüksək olması
- ETT nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- yüksək məşğulluq səviyyəsi
- ixtisaslı işçi qüvvəsinin üstün olması
- iqtisadi artımın intensiv tipi

80. Dünya ölkələrinin sosial-iqtisadi vəziyyətini göstərən əsas amil nədir?

- xarici iqtisadi əlaqələrin vəziyyəti
- iqtisadiyyatın sosial quruluşu
- iqtisadi artım tipləri
- ✓ iqtisadi inkişaf səviyyəsi
- məşğulluq səviyyəsi

81. Sosial-iqtisadi inkişafda əsas mühüm amil nədir?

- adət və ənənələr
- ölkənin coğrafi vəziyyəti
- əmək ehtiyatları
- istehsalın tarixi inkişaf səviyyəsi
- ✓ elmi-texniki tərəqqi

82. Dünya ölkələrinin əsas sosial-iqtisadi fərqi nədir?

- ölkənin ərazisi
- ✓ iqtisadi inkişaf durumu
- texniki tərəqqi
- təbii-coğrafi şərait
- ölkənin əhalisinin sayı

83. Bazar sistemlərinin modellərini fərqləndirən cəhətlər:

- xüsusi mülkiyyətin payı
- ✓ bunların hamısı
- sosial məsələlərin həlli səviyyəsi
- iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin həddi
- dövlət və kollektiv mülkiyyətin payı

84. Bazar sisteminin müxtəlif modeldə fəaliyyətinə səbəb nədir?

- ✓ milli xüsusiyyətlər
- bazar sisteminin tipləri
- bazar sisteminin növləri
- istehsalın strukturu
- bazarın infrastrukturunu

85. Bazar iqtisadiyyatının Çin modelinin əsas xarakterik xüsusiyyəti:

- iqtisadi mexanizmlərdən səmərəli istifadə edilməsi
- islahatlaşma əvvəlcə kənd təsərrüfatında aparılır
- ✓ mütərəqqi prinsipləri özündə tətbiq edir
- qarışıq iqtisadiyyata əsaslanır
- makroiqtisadi tənzimləmə sistemi gücləndirilir

86. Bazar iqtisadiyyatının sosial-dekmokrat modeli əsasən hansı ölkələrdə tətbiq olunur?

- ✓ Skandinaviya ölkələrində
- Çilidə
- İspaniyada
- Braziliyada
- Yunanıstanda

87. Bazar iqtisadiyyatının bu əsas modellərini tətbiq edən ölkələr əsas hansı cəhətə görə fərqlənir?

- ✓ məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsinə görə

- əhali təbəqələrinin gəlir səviyyəsinə görə
- məşğulluq səviyyəsinə görə
- sosial qrupların nisbətində görə
- əhalinin adət və ənənələrinə görə

88. Azərbaycan üçün hansı iqtisadi model münasibdir?

- √ sosial yönümlü bazar modeli
- İsveç modeli
- Çin modeli
- liberal bazar modeli
- sosial-demokrat bazar modeli

89. Sosial-demokrat modelinin başlıca xarakterik cəhəti:

- √ bu modelin əsasən sosial yönümlü modellə eyni olması
- ÜMM-də dövlət büdcəsi payının yüksək olması
- gəlirlərə görə əhalinin az fərqlənməsi
- əmək münasibətlərinin dövlət səviyyəsində tənzimlənməsi
- dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin daha çox olması

90. Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhəti:

- dövlətin orta müəssisələrə yardım etməsi
- √ iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstün olması
- bəzi xidmətlərin pulsuz olması
- dövlətin əhalinin məşğulluğunu tənzimlənməsi
- orta müəssisələrin aparıcı yer tutması

91. Liberal bazar iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhəti nədir?

- √ iqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin aparıcı rolu
- qiymətlərin sərbəstlik səviyyəsi
- dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin az olması
- dövlət tənzimlənməsinin nisbətən məhdud olması
- bazar subyektlərinin sərbəstliyi

92. İnkişaf etməkdə olan ölkələrin xarakterik cəhətləri:

- daxili bazar darlığı
- √ bunların hamısı
- aqrar-xammal ixtisaslaşması
- əhalinin yoxsulluq və savadsızlığı
- emal sənayesinin zəif inkişafı

93. Hansı ölkə sənaye məhsullarının rəqabətə qabiliyyətinə görə dünyada lider olmuşdur?

- ABŞ
- Böyük Britaniya
- Fransa
- √ Yaponiya
- Almaniya

94. Milli bazar modelləri hansılardır?

- Alman modeli, İsveç modeli
- Fransız modeli, Yapon modeli
- √ Bunların hamısı
- Cənubi Koreya və Çin modeli
- Amerika modeli

95. Keçid dövrü iqtisadiyyatına aid olan ölkələr:

- Şərqi Avropa ölkələri
- √ Bunların hamısı
- Slovakiya, Rumıniya, Bolqarıstan
- Polşa, Macarıstan, Çexiya
- Rusiya

96. Dünyada və hər bir ölkədə sosial-iqtisadi inkişafın mühüm nəticəsi nədir?

- məhsuldar qüvvələrin inkişafı
- qarşılıqlı iqtisadi əlaqələr
- əmək məhsuldarlığı
- məşğulluq səviyyəsi
- √ insan potensialı

97. Azərbaycanda böhranın dayandırılması dövrü:

- 2000-2003-cü illər
- 1996-2000-ci illər
- 2003-2009-cu illər
- 2010-2011-ci illər
- √ 1994-1996-cı illər

98. Azərbaycanda iqtisadi inkişaf mərhələlərinin böhran dövrü:

- 1996-2000-ci illər
- 2000-2003-cü illər
- √ 1991-1993-cü illər
- hamısı düz deyil
- 1994-1996-cı illər

99. Azərbaycanın iqtisadi inkişafa nail olunması dövrü:

- 1993-1994-cü illər
- 2009-2010-cu illər
- 2003-2004-cü illər
- √ 2000-2003-cü illər
- 1994-1995-ci illər

100. Azərbaycanın milli iqtisadi inkişafın qərarlaşması dövrü:

- 1994-1995-ci illər
- 1995-1996-cı illər
- 2003-2009-cu illər
- √ 2000-2003-cü illər
- 1997-1998-ci illər

101. Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1993-cü il
- 2003-cü il
- 1996-cı il
- 2001-ci il
- √ 1995-ci il

102. Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin II proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 2004-cü il

- 2001-ci il
- 1997-ci il
- 2005-ci il
- √ 2000-ci il

103. Azərbaycanda dövlət pul-kredit siyasətindən nə vaxt istifadə edir?

- inflyasiyanın səviyyəsini tənzimləməmək üçün;
- əmək haqqlarının endirilməsi üçün;
- inflyasiya səviyyəsinin maksimuma qalxması üçün;
- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməməsi üçün;
- √ iqtisadiyyatda lazımı pul kütləsini təmin etmək və tənzimləmək üçün;

104. Azərbaycanda pul-kredit siyasətinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- milli valyutanın məzənnəsi aparıcı dövlətlərin dövrli valyutalarına nisbətən tənzimləmək;
- ölkənin müsbət tədiyyə balansına nail olmaq;
- √ ölkənin mənfi tədiyyə balansına nail olmaq;
- iqtisadi konyukturanı tənzimləmək;
- inflyasiya ilə mübarizə aparmaq;

105. Azərbaycanda pul-kredit siyasətinin əsas istiqaməti nədir?

- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;
- bu siyasət uzun-müddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- investisiya ilə tələb arasındakı balanslığı pozur;
- √ kredit və pul emissiyasını stimullaşdırmaq və yaxud da onların hərəkətini məhdudlaşdırmaqdır;

106. Azərbaycanda milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir:

- Əhalinin sosial təminatını həyata keçirir
- Antiinhisar tənzimləmə tədbirləri həyata keçirilir.
- Dövlətin maliyyə-vergi siyasəti reallaşdırılır.
- √ Bunların hamısı
- Ətraf mühitin mühafizəsi təmin edilir.

107. Azərbaycanda milli iqtisadiyyatın vəzifəsi nədir?

- bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir;
- milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;
- ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır;
- √ hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;

108. Azərbaycanda iqtisadiyyatın müstəqil milli əsaslarının yaradılmasının əsas şərtlərindən biri səhvdir.

- √ şəxsi mənafeələr
- iqtisadi birlik
- ərazi birliyi
- ərazi əmək bölgüsü
- kompleks inkişaf

109. Azərbaycanda milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- xarici iqtisadi fəaliyyətdə trızlığa nail olmaq
- √ ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq
- iqtisadi artım əldə etmək
- yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq

- qiymətlərdən sabitlik əldə etmək

110. Azərbaycan dövlətinin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətləri:

- √ pul-kredit, fiskal, sosial və xarici iqtisadi siyasət
- fiskal, moneta və keynsçi
- valyuta, idxal-ixrac, sosial və xarici iqtisadiyyat
- xarici-iqtisadi, pul-kredit siyasəti
- məşğulluq, antiinflasiya, pul-kredit siyasəti

111. Milli hisslər dedikdə nə başa düşülür?

- milli dövlət quruculuğunun hissi cəhətdən təmin olunmasını əks etdirir;
- ölkənin vətəndaşlarının milli sərvətlərə sahib olmasını, onun qorunub saxlanmasını əks etdirir;
- hissi dövlət prinsiplərini əks etdirir;
- insanların hərtərəfli olaraq müəyyən sistem daxilində və qrup şəklində inkişafını əhatə edir;
- √ bir dövlətin heç bir dövlətdən asılı olmamasını əks etdirir

112. Hüquqi dövlət dedikdə nə başa düşülür?

- iqtisadiyyatın təsirindən azad edilməsini;
- özünü idarəetmə sisteminin formalaşmasını və inkişafını;
- milli sərvətlərin qorunub saxlanılmasını;
- demokratik milli dövlət quruculuğunun hüquqi cəhətdən təmin olunmasını;
- √ vətəndaşların milli sərvətlərə sahib olmağını;

113. Pul-kredit siyasətinin əsas istiqaməti nədir?

- orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;
- √ kredit və pul emissiyasını stimullaşdırmaq və yaxud da onların hərəkətini məhdudlaşdırmaqdır;
- investisiya ilə tələb arasındakı balanslığı pozur;
- bu siyasət uzun-müddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;

114. Pul-kredit siyasəti öz əksini hansı tədbirlərdə tapır?

- əmək haqqlarının endirilməsi tədbirlərində tapır;
- inflyasiya səviyyəsinin yüksəldilməsi tədbirlərində tapır;
- √ iqtisadi və siyasi məqsədlərin reallaşdırılmasına yönəldilən tədbirlərdə tapır;
- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalması tədbirlərində tapır;
- bu siyasət özünü uzun-müddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunun azalması tədbirlərində tapır;

115. Dövlətin pul-kredit siyasəti büdcə və vergi siyasətlərindən necə fərqlənir?

- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasına görə;
- əmək haqqlarının artırılmasına stimulyaradır;
- √ iqtisadi konyukturanın tənzimlənməsində istifadə edilən tənzimləmə alətidir;
- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsinə görə;
- bu siyasət büdcə və vergi siyasətindən elə də fərqlənmir;

116. Dövlət pul-kredit siyasətindən nə vaxt istifadə edir?

- inflyasiya səviyyəsinin maksimuma qalxması üçün;
- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməməsi üçün;
- inflyasiyanın səviyyəsini tənzimlənmək üçün;
- √ iqtisadiyyatda lazımı pul kütləsini təmin etmək və tənzimləmək üçün;
- əmək haqqlarının endirilməsi üçün;

117. Azərbaycan dövlətinin qarşısında duran əsas məsələlər:

- ədalət prinsiplərinə əsaslanan quruluşa nail olunması
- iqtisadi gəlirlərin təmin edilməsi
- maddi nemətlərin proporsional bölgüsünü təmin etmək
- hamısı düzdür
- ✓ sosial yönümlü milli iqtisadiyyatın yaradılması və inkişafı

118. Dövlət büdcəsinin kəsirini hökumət nəyin hesabına ödəyir?

- qiymətləri artırmaqla
- qənaət hesabına
- heç biri düz deyil
- vergiləri artırmaqla
- ✓ daxili mənbələr hesabına

119. Azərbaycanda sahə bölməsi özündə əks etdirir:

- ✓ ölkənin ərazisində yerləşmiş müəssisələrin (istehsalın) məcmusunu
- iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə nəzərdən keçirilməsini
- ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini
- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində müəssisələrin qarşılıqlı əlaqələrini
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü

120. Azərbaycanda makroiqtisadi proqnozlaşdırma və planlaşdırma üçün nə xas deyil?

- istehsal strukturu;
- ✓ yığım strukturu;
- ərazi strukturu;
- sosial struktur;
- sahə strukturu;

121. Azərbaycanda keçid iqtisadiyyatının əsas ziddiyyətləri

- təsərrüfat subyektləri arasında
- hüquqi bazanın yaradılması
- ✓ köhnə ilə yeni iqtisadi sistem arasında
- köhnə pul-kredit, maliyyə-vergi sistemi
- dürqunluq, işsizlik, inflyasiya

122. Azərbaycanda hansı bazar modeli tətbiq olunur

- Yaponiya
- ✓ Almaniya
- ABŞ
- ÇXR
- Rusiya

123. Keçid iqtisadiyyatının əsas ziddiyyətləri

- dürqunluq, işsizlik, inflyasiya
- təsərrüfat subyektləri arasında
- ✓ köhnə ilə yeni iqtisadi sistem arasında
- hüquqi bazanın yaradılması
- köhnə pul-kredit, maliyyə-vergi sistemi

124. Keçid iqtisadiyyatı konsepsiyası kimə məxsusdur

- C. Helbreyt
- M. Fridman
- C.Keyns
- ✓ V.Kornai

- Y.Şumpeter

125. Azərbaycanca 1991-1995-ci illərdəki inflasiya hansı növ inflasiya idi?

- açıq
- √ hiper
- qəfil
- gizli
- sürətli

126. Azərbaycanca 1991-1995-ci illərdəki inflasiya hansı səbəblərdən baş vermişdir?

- siyasi qeyri-sabitlik
- erməni təcavüzkarlığı
- ölkədaxili qarşıdurmalar
- iqtisadi əlaqələrin dağılması
- √ hamısı düzdür

127. 2000-ci ildən etibarən ixracın ÜDM-də əhəmiyyətli yerə sahib olması nə ilə əlaqədar olmuşdur?

- Qeyri-neft sektorunun inkişafından
- b)İstehsalın inkişafından
- e)Sahibkarlığın inkişafından
- d)Valyuta artımından
- √ Neft ixracının artmasından

128. Azərbaycanın dövlət büdcəsində profisit hansı ildə olmuşdur:

- √ 2007-2008
- 2008-2009
- 2005-2006
- 2004-2005
- 2006-2007

129. Azərbaycanca özəlləşmənin çəklərlə həyata keçirilməsi nə üçün gözlənilən nəticəni vermədi

- Investisiyanın azaldılması
- Özəlləşdirmə proqramının gecikdirilməsi
- Dövlət inhisarı
- Kiçik şirkətlərin özəlləşdirilməsinə diqqət ayrılmaması
- √ Səhmdar cəmiyyətinin inkişaf etməməsi

130. Azərbaycanca ilk özəlləşdirmə proqramı hansı illəri əhatə etmişdir.

- 1993-1995
- 1991-1994
- 1992-1996
- √ 1995-1998
- 1994-1996

131. Fəal antiinflasiya siyasətinə aiddir

- Dövlət xərclərinin artırılması
- Vergi dərəcələrinin azaldılması
- Heç biri düz deyil
- √ Hamısı düzdür
- İqtisadiyyatın strukturunun yenidən qurulması

132. Yüksək inflasiya şəraitində həyata keçirilən ilk tədbir

- Vergi dərəcələrinin azaldılması
- Dövlət xərclərinin artırılması
- qiymət və əmək haqqı üzərinə nəzarət
- ✓ inflyasiyanın neytrallaşdırılması
- Qiymətlərin tənzimlənməsi

133. Azərbaycanda istehsalın inkişafının və əhalinin rifah halını əks etdirən göstərici

- ümumi milli məhsul
- ✓ adambaşına düşən ÜDM
- xalis milli əhsul
- milli gəlir
- ümumi daxili məhsul

134. Azərbaycanda ÜDM-in ölçülməsi

- gəlirlərə və istehlaka görə
- gəlirlərə və istehsala görə
- ✓ gəlirlərə və xərclərə görə
- istehsal və istehlaka görə
- xərclərə və istehsala görə

135. Azərbaycanın insanın inkişaf indeksi göstəricisi

- İqtisadi fəallıq
- əmək ehtiyatı
- İşsizlik
- Sosial təbəqələşmə
- ✓ Təhsil

136. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçid hansı dövrdə başlanılmışdır

- 1988
- 1992
- 1990
- ✓ 1991
- 1989

137. Əgər potensial və real ÜDM bərabərdirsə bu halda iqtisadiyyatda

- Friksion işsizlik var
- Struktur işsizlik var
- İşsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- Hamısı düzdür
- ✓ Tsiklik işsizlik yoxdur

138. Əgər Azərbaycan vətəndaşı Türkiyənin özəl müəssisələrindən birində çalışarsa onun əldə etdiyi gəlir daxildir:

- ✓ Azərbaycanın ÜMM-na və Türkiyənin ÜDM
- Azərbaycan ÜMM-na və ÜDM-na
- Azərbaycan və Türkiyənin ÜMM-na
- Həm Azərbaycan, həm də Türkiyənin ÜMM-na
- Azərbaycanın ÜDM-na və Türkiyənin ÜDM-na

139. Aşağıdakılardan hansı ÜDM-in gəlirlərə görə hesablanmasında nəzərə alınmamışdır?

- dolaylı vergilər
- ✓ xalis ixrac
- birbaşa vergilər
- renta ödəmələri

- bölünməmiş mənfəət

140. Aşağıdakılardan hansı ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmamışdır?

- investisiya xərcləri
- kredit
- amortizasiya
- dövlət xərcləri
- ✓ dividendlər

141. Nominal ÜDM-in real ÜDM-ə nisbətinin faizlə ifadəsi:

- qiymət indeksi
- Hamısı düzdür
- Heç biri düz deyil
- Gəlir əyrisi
- ✓ ÜDM-in deflyatoru

142. Azərbaycanda ÜDM-in adambaşına düşən kəmiyyəti:

- hamısı düzdür
- istehsalın ümumi həcmi xarakterizə edir
- ✓ əhalinin orta gəlir və xərclərini xarakterizə edir
- İstehlakın ümumi həcmi xarakterizə edir
- Gəlirinin ümumi həcmi xarakterizə edir

143. Azərbaycanda iqtisadiyyatında makroiqtisadi modelin təhlilində hansı kəmiyyətlərdən istifadə edilir?

- Konkret və qarışıq kəmiyyətlərdən
- Riyazi və statistik kəmiyyətlərdən
- Sadə və konkret kəmiyyətlərdən
- Sadə və qarışıq kəmiyyətlərdən
- ✓ Ümumiləşdirilmiş kəmiyyətlərdən

144. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçiddə xüsusi firmaların yaradılması üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur?

- Xüsusi mülkiyyətin stimullaşdırılması
- Güzəştlərdən və subsidiyalardan istifadə olunması
- Dövlət müdaxiləsinin zəiflədilməsi
- Qiymətlərin aşağı salınması
- ✓ Müəssisələrin dövlətsizləşdirilməsi

145. Azərbaycanda 1994-cü ildəki hiperinflasiyanın səbəbi nə olmuşdur?

- heç biri düz deyil
- büdcə kəsirinin mövcudluğu ilə pul emissiyası
- Azərbaycan manatının dəyərini itməsi
- istehlak məhsulları idxalının azalması
- ✓ hamısı düzdür

146. Azərbaycan Respublikasında 2004-2008, 2009-2013-cü illərdə işsizliyin azaldılması istiqamətində həyata keçirilən hansı tədbirlər işsizliyin azaldılmasına səbəb olmuşdur?

- Məşğulluq haqqında qanun
- Əhalinin sosial müdafiə proqramı
- Yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf proqramı
- Sahibkarlığa kömək milli fondu
- ✓ Regionların sosial iqtisadi inkişaf proqramı

147. Milli iqtisadiyyat kursunun öyrəndiyi obyekt nədir?

- ictimai iqtisadi hadisələr;
- ✓ milli istehsal-təsərrüfat prosesi;
- daxili iqtisadi fəaliyyət;
- iqtisadi islahatların zəruriliyi;
- sosial iqtisadi proseslər;

148. Valyuta siyasətinin xarakteri aslısır. A) Valyuta ehtiyatlarının həcmindən B) beynəlxalq vəziyyətdən C) dövlətin quruluşu modelindən

- A,B
- A,B,C
- C
- A,C
- ✓ B,C

149. Dövlətlərarası proporsiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- dövlətlərin müəyyən ərazi daxilində formalaşması;
- ✓ müxtəlif dövlətlər arasında beynəlxalq əmək bölgüsünün əsasını təyin etməsi;
- bir sahə daxilində istehsal prosesinin yaradılması;
- dövlətlər daxilində milli iqtisadiyyatın ən iri sferasının tənzimlənməsi;
- dövlətlər arasında balansın yaradılması;

150. Makroiqtisadi proporsiyaların formalaşmasının növlərinə aiddir?

- dövlətlərarası, sahədaxili, sahələrarası, ərazi ümumiqtisadi disproporsiyalar;
- maddi əşya, strateji dəyər, sahələrarası disproporsiyalar;
- sahədaxili, sahələrarası, əmək, bölgü, həcm disproporsiyaları;
- strateji, struktur, regional, bölgü, ərazi disproporsiyaları;
- ✓ ərazi, müddətli, dövlətlərarası ümumiqtisadi disproporsiyalar;

151. Sahə bölməsi özündə əks etdirir:

- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində müəssisələrin qarşılıqlı əlaqələrini
- ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini
- ✓ ölkənin ərazisində yerləşmiş müəssisələrin (istehsalın) məcmusunu
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü
- iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə nəzərdən keçirilməsini

152. Azad iqtisadi fəaliyyət dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal təsərrüfat əlaqələrindən iqtisadi cəhətdən asılılığını göstərir;
- ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrin təminatını əks etdirir;
- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən asılılığının olması deməkdir;
- ✓ sərbəst istehsal təsərrüfat fəaliyyəti başa düşülür;
- dövlətin iqtisadi mənafeələrinin səbəblərini öyrənir;

153. Azərbaycanda milli iqtisadiyyatın inkişaf meyarı əsasən bu vacib şərtlə əlaqədardır

- dövlətin strateji məqsədləri ilə
- yerli iqtisadi imkandan istifadə etmək zərurəti
- resursların mövcudluğu səviyyəsi ilə
- sahibkarlıq fəaliyyəti şəraiti ilə
- ✓ yerli şəraitə uyğun gələn tarixi ənənələrin formalaşması ilə

154. Azərbaycanda milli iqtisadiyyatın inkişafının davamlı xarakterində olması üçün hansı amil vacibdir.

- davamlı iqtisadi artım sürətinin təmin olunması
- ✓ milli davranış qaydalarının əsasında duran mənəvi-dini dəyərlərin qorunması
- ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi

- ardıcıl məşğulluq
- ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi

155. Azərbaycanın milli iqtisadiyyatın regional strukturlaşmasında əsas cəlbedici şərt:

- regionun insan potensialı
- regionun təbii-iqlim şəraiti
- regionun sahibkarlıq mühiti
- regionun təbii potensialı
- ✓ regionun investisiya cəlbediciliyi

156. Azərbaycanda davamlı inkişafa nail olmaq üçün:

- ümumi ibtidai təhsilə nail olmaq
- ətraf mühitin davamlılığını təmin etmək
- ✓ hamısı düzdür
- davamlı inkişaf üçün qlobal tərəfdaşlığı genişləndirmək
- ifrat yoxsulluğu və açlığı aradan qaldırmaq

157. Azərbaycanda milli iqtisadiyyat hansı qaydalarla həyata keçirilir?

- ideoloji, dəyər, struktur;
- regional, sahəvi, iqtisadi;
- siyasi, mədəni, mənəvi;
- ✓ iqtisadi, siyasi, ideoloji;
- iqtisadi, sosial, sahəvi;

158. Azərbaycanda davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi; 2. - davamlı inkişafa keçidin hüquqi əsaslarının yaradılması; 3. - davamlı inkişafın səmərəli təbliği formalaşdırılması və müvafiq təmsil və öyrədilmə sisteminin yaradılması

- 2,3
- 1,2
- 2
- 1,3
- ✓ 1,2,3

159. Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Makrosəviyyədə rəqabətqabiliyyətliliyi. b. Enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi c. Maliyyə və real sektorun, ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın yüksək texnologiyalı balanslılığının təmin edilməsi

- A,C
- A
- A,B
- B
- ✓ A,B,C

160. Davamlı inkişafın səviyyəsini xarakterizə etmək və dəyərləndirmək üçün BMT tərəfindən bir neçə göstəricilər müəyyən edilmişdir. Bu göstəricilərin hansı düzdür:

- sosial göstərici
- ✓ hamısı düzdür
- institusional göstərici
- iqtisadi göstərici
- ətraf mühit

161. Azərbaycanın davamlı inkişafını diqqət mərkəzində saxlayan Ümummilli lider H.Əliyev 2003-2005-ci illər üçün Azərbaycanda Yoxsulluğun Azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı nın təsdiq edilməsi haqqında neçənci ildə fərman imzalalamışdır

- 2002-ci il 18 dekabr
- ✓ 2003-cü il 20 fevral

- 2004-cü il 23 sentyabr
- 2011-ci il 10 mart
- 1 aprel 2000-ci il

162. BMT-nin təşəbbüsü ilə Minilliyin forumu neçənci ildə keçirilmişdir.

- 2004-cü ilin dekabr ayında
- 2003 cü ilin may ayında
- 2001-ci ilin oktyabr ayında
- 1999-ilin fevral ayında
- √ 2000-ci ilin sentyabr ayında

163. Davamlı inkişaf əsasən - bu variantda daha düzdür

- ətraf mühitin mühafizəsini nəzərdə tutan əsas şərt
- √ insanların tələblərini ödəməyə qadir olan və onların öz gələcək tələbatlarını ödəməsinə mane olmayan iqtisadi inkişaf və insan fəaliyyətinin məcmusu
- təbii və ətraf mühitin mühafizəsini qorunmasını təmin edən şərt
- yeni biliklərin səfərbər olunmasını əsas şərt kimi qəbul edən vacib şərt
- gələcək nəsillərinin tələbatlarını ödəməyə cəhd göstərən şərt

164. Sosial strukturlar dedikdə nə başa düşülür?

- ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyillərini aşkara çıxarmaq məqsədilə müəyyən dövrdə dinamikada olan bütün struktur bölmələrin nəzərdən keçirilməsi;
- ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini, sosial qruplarına məxsus dünyagörüşü, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti;
- milli iqtisadiyyatın öz miqyasına görə eyni tipli struktur bölmələri üçün struktur göstəricilərin və onların fəaliyyətinin eyni müvəqqəti cəhətlərinin nəzərdən keçirilməsi;
- müxtəlif səviyyəli hakimiyyət orqanlarının müvafiq qanunvericilik və normativ aktları ilə rəqlamentləşdirilmiş – siyasi və təşkilati-iqtisadi səlahiyyətlərinin nisbəti;
- √ həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət;

165. Azərbaycanın makroistehsal sisteminə aiddir?

- tikinti, sənaye;
- √ sənaye və aqrar sənaye sistemləri;
- sənaye və kənd təsərrüfatı;
- aqrar sənaye və kənd təsərrüfatı;
- aqrar sənaye kompleksi, tikinti;

166. Keçid dövründə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf mərhələsində böhran dövrü hansıdır?

- 2000-2003-cü illər
- 2003-2009-cu illər
- √ 1991-1993-cü illər
- 1994-1996-cı illər
- 1996-2000-ci illər

167. Davamlı insan inkişafı qiymətləndirilərkən ölkənin iqtisadi göstəricilərindən əsasən adambaşına düşən nə hesablanır?

- √ ümumdaxili məhsul
- heç biri düz deyil
- milli gəlir
- xalis milli məhsul
- ümummilli məhsul

168. Davamlı və dayanıqlı inkişaf konsepsiyası əsasən nə vaxt irəli sürülmüşdür?

- XVIII əsrin 30-40-cı illərindən
- √ XX əsrin ikinci yarısından
- XVII əsrdə

- XX əsrin əvvəllərindən
- XIX əsrin ortalarından

169. Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar budur:

- heç biri düz deyil
- məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi
- ✓ fiskal, pul-kredit və konbinləşdirilmiş
- məcmu təklifin tənzimlənməsi
- məcmu tələbin tənzimlənməsi

170. Azərbaycanın iqtisadi inkişafa nail olunması dövrü:

- 1994-1995-ci illər
- 1993-1994-cü illər
- 2009-2010-cu illər
- 2003-2004-cü illər
- ✓ 2000-2003-cü illər

171. Respublikamızda ekoloji tarazlığın təmin edilməsi və təbiətin mühafizəsinə həsr edilmiş Ekologiya ili hansı ilinə təsadüf edir:

- 2008-ci il
- ✓ 2010-cu il
- 2007-ci il
- 2006 – cı il
- 2009-cu il

172. Azərbaycan Respublikasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın əsas prinsiplərindən biri kimi ən vacib şərt:

- müasir beynəlxalq siyasət
- ✓ ətraf mühitin qorunması və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə sahəsində region və beynəlxalq layihələrin həyata keçirilməsi
- beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq
- qlobal təcrübənin öyrənilməsi
- beynəlxalq qanunvericilik və ətraf mühit siyasətinin hazırlanması prosesində iştirak

173. Ekoloji tarazlığın pozulduğu ölkələrdə ətraf mühitin mühafizəsinə xidmət edən dövlət sisteminin fəaliyyətində

- ekoloji sahədə məhdudiyətlər, çirklənməyə görə ödənişlər
- ətraf mühitin mühafizəsinə dair dövlət tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində özəl sektorun fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması
- ✓ ekoloji layihə və ideyaların maliyyələşdirilməsi
- normativ tənzimləmə və cərimə sanksiyalarının tətbiqi

174. Qlobal problem kimi ətraf mühitin qorunması kimi hansı prinsip məhz vacib sayılır:

- müştərək təsərrüfat fəaliyyəti ilə digər yerdəki ekoloji ziyan arasındakı qarşılıqlı əlaqənin aşkara çıxarılmasına nail olunmalıdır.
- ətraf mühitin qorunması və tənzimlənməsinə nail olunmalıdır.
- ✓ sağlam ekoloji mühitin yaradılması üçün mülkiyyət obyektlərinin sərhədləri müəyyənləşdirilməlidir
- təbii resursların qorunmasını özəl sektor öz üzərinə götürməyə qadirsə onda dövlətin bu sahəyə xərc cəkməsi istisnalıq təşkil etməlidir.
- ekoloji problemlərin həlli zamanı hər bir rayon ekoloji və iqtisadi məsələlərin seçilməsində tam sərbəst olmalıdır

175. Davamlı və Dayanıqlı inkişafın tədqiqi və təşviqi hansı illəri əhatə edir:

- ✓ 2005-2014 – cü illər
- 2003-2011
- 2003-2013
- 2004-2013
- 2005-2015

176. İnsan inkişafı konsepsiyası BMT tərəfindən ilk dəfə necənci ildə sürülmüşdür?

- √ 1990 – cı il
- 1991 – ci ildə
- 1993-cü ildə
- 1996-cı ildə
- 1994-cü il

177. Ümummilli Lider H.Əliyev Azərbaycan Respublikasında Yoxsulluğun Azaldılması və İqtisadi İnkişaf üzrə Dövlət Proqramı nə vaxt imzalanmışdır. Bu hansı illərə təsadüf edir.

- √ 20 fevral 2003-2005
- 14 fevral 2003-2004 cü il
- 30 mart 2003-2003
- 25 fevral 2001-2002
- 12 yanvar 2000-2002

178. İnsan inkişafına bu amil müsbət təsir etməklə daha vacib sayılır

- √ gələcək nəsillərin həyatını təhlükə altına qoymadan indiki nəsillərin tələbatının sosial iqtisadi və ekoloji cəhətdən normal ödənilməsi
- fauna və floranın qorunub saxlanmaması
- ətraf mühitin çirklənməsi
- təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə olunmaması
- istehlak mədəniyyəti və istehlakın qeyri – bərabər inkişafı

179. Azərbaycan iqtisadiyyatda struktur dəyişmələrin strateji məqsədi

- dünya təsərrüfat sisteminə inteqrasiya
- √ iqtisadiyyatın diversifikasiyasının genişləndirilməsi
- biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi
- sahibkarlığa dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi
- sərbəst bazar münasibətlərinin inkişafı

180. Azərbaycanda müstəqilliyin ilk illərində əsas vəzifələrdən biri:

- iqtisadi böhranları aradan qaldırılması
- sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
- qeyri-neft sektorunun inkişafı
- √ iqtisadiyyatın quruluş dəyişikliklərinin həyata keçirilməsi
- dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya

181. Struktur böhranın əhatə dairəsi:

- zona
- heç biri
- ərazi sahəsi
- √ istehsalın bir neçə sahəsi
- hamısı

182. Müstəqilliyin ilk illərində əsas vəzifələrdən biri:

- √ iqtisadiyyatın quruluş dəyişikliklərinin həyata keçirilməsi
- qeyri-neft sektorunun inkişafı
- iqtisadi böhranları aradan qaldırılması
- sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
- dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya

183. 1996-cı ildən sonra Azərbaycanda hansı dövr başlanmışdır?

- tənəzzül
- hərcmərclik

- innovasiyalı inkişaf
- ✓ makroiqtisadi sabitlik
- davamlı inkişaf

184. 1991-1995-ci illər Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün hansı dövr olmuşdur?

- ✓ tənəzzül
- dinamik inkişaf
- sabitlik
- davamlı inkişaf
- dayanıqlıq

185. Azərbaycanın yeni iqtisadi sistemə transformasiya dövründə struktur siyasətinin məqsədi:

- ✓ sahibkarlığın bütün formalarının inkişafı
- aqrar sahənin inkişafı
- özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi
- xarici iqtisadi əlaqələrin liberallaşdırılması
- əhalinin sosial müdafiəsi

186. Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) Əsas ixrac neft kəməri nin çəkilişi haqqında müqavilə neçənci ildə imzalanmışdır

- 1995
- 1996
- ✓ 1999
- 1998
- 1997

187. H.Əliyevin Əsrin müqaviləsi nin imzalandığı tarix il?

- 1191
- 1995
- ✓ 1994
- 1993
- 1992

188. Azərbaycan iqtisadiyyatının səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamət

- ✓ İqtisadi artım sürəti
- səmərəli məşğulluq
- ümumi iqtisadi müvazinat
- ətraf mühitin qorunması
- Təhsil və səhiyyənin səviyyəsi

189. Azərbaycanda müstəqilliyin ilk illərində milli gəlirin azalması hansı səbəblərdən baş vermişdir?

- Xarici investisiyaların cəlb olunmaması
- ✓ Hamısı düzdür
- Heç biri düz deyil
- Xarici ticarətdəki məhdudiyətlər
- Vergi sistemində çatışmamazlıq

190. Azərbaycan iqtisadiyyatında iqtisadi stabillik Proqramına neçənci ildən başlanılmışdır?

- ✓ 1996
- 1998
- 1993
- 2000
- 1994

191. Azərbaycan iqtisadiyyatında struktur və sənaye böhranları hansı illərdə baş vermişdir?

- 1989-1992
- 1994-2000
- 1993-1997
- 1992-1996
- ✓ 1991-1995

192. İqtisadiyyatda struktur dəyişmələrin strateji məqsədi

- dünya təsərrüfat sistemində inteqrasiya
- ✓ iqtisadiyyatın diversifikasiyasının genişləndirilməsi
- sərbəst bazar münasibətlərinin inkişafı
- sahibkarlığa dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi
- biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi

193. Yeni iqtisadi sistemə transformasiya dövründə Azərbaycanda həyata keçirilən struktur islahatların məqsədi

- qeyri-neft sektorunun inkişafı
- elmi tutumlu və xidmət sahələrinin inkişafı
- tikinti inşaat sektorunun sürətlə inkişafı
- sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
- ✓ sahibkarlığın bütün formalarının inkişafı

194. Azərbaycan iqtisadiyyatının III mərhələsinin (1991-ci ildən sonra) xarakterik xüsusiyyətləri

- metallurgiya və maşınqayırma, elektronika, energetika və s. Sahələrin təşkili
- açıq dənizdə böyük miqdarda neft-qaz çıxarılması
- neft-qaz çıxarılmasına əsaslanan güclü neft emalı, neft-kimya və qara metallurgiya sahələrin yaranması
- ✓ neft sənayesi və onunla əlaqədar başqa sahələrin uğurla inkişaf etdirilməsi
- neft ixracından əldə edilən valyutalardan zəruri avadanlıq və texnologiyalar əldə edilməsi

195. Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafının II mərhələsinin (1920-1990) əsas xüsusiyyətləri

- xarici investorların ölkəyə cəlb olunması
- özəlləşdirmə və aqrar islahatların aparılması
- neft sənayesinin güclü inkişafı
- Beynəlxalq neft müqavilələrinin bağlanması
- ✓ yeni neft ehtiyatlarının aşkara çıxarılması və onlardan istifadə edilməsi

196. Azərbaycan iqtisadiyyatının I mərhələsinin (1850-1920) xarakterik xüsusiyyətləri

- neft sənayesinin güclü inkişafı
- təbii qazın sənaye miqyasında istismarı
- yeni neft ehtiyatlarının aşkara çıxarılması
- ✓ xam neft məhsulunun xaricə ixracı
- Beynəlxalq neft müqavilələrinin bağlanması

197. Ərazi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- müstəqil dövlətin atributu sayılmaqla sərhədlərin toxunulmazlığıdır;
- ✓ ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair potensialının nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;
- ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi üzrə kompleks inkişafın həyata keçirilməsidir;
- iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
- məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;

198. Ərazi birliyi dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ inzibati ərazi vahidliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı, beynəlxalq subyekt kimi dünya ərazisində yerin müəyyənləşdirilməsidir;
- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində formalaşması və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünü əhatə etməsidir;

- ölkənin təbii, iqtisadi, coğrafi və sayrə potensialının nəzərə alınmasıdır;
- məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidliyi üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;

199. Azərbaycanın ərazi istehsal sistemi neçə yerə bölünə bilər?

- 1
- ✓ 3
- 5
- 4
- 2

200. İstehsalın kompleks inkişafı dedikdə nə başa düşülür?

- istehsalın bütövlükdə daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
- ✓ hər bir ərazi üzrə ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi və məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir
- milli iqtisadiyyatın formalaşması və inkişafının təmin edilməsidir;
- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində, onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyənləşdirir və milli iqtisadiyyatın inkişaf etməsi nəzərdə tutulur;
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünün həyata keçirilməsi;

201. İxrac yönümlü struktur sahə tərkibinə hansı sahələr daxil deyil: 1) neft-qaz sənayesi, elektroenergetika, 2) yüngül sənaye 3) yeyinti sənayesi 4) kənd təsərrüfatı 5) neft-kimya

- 3, 4, 5, 2
- 1, 2, 3, 5
- ✓ 1, 2, 3, 4
- 2, 3, 4, 5
- 1, 2, 4, 5

202. Təkrar istehsal strukturu nədir?

- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;
- ✓ iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;

203. Sosial struktur nədir?

- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;
- ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;
- ✓ dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;

204. Ərazi strukturu nəyi əks etdirir?

- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ✓ ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;
- iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;

205. Sahə strukturu nəyi əks etdirir?

- ✓ iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;

- ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;

206. Sənayenin alt sahəsi deyil:

- elektroenergetika, maşınqayırma
- yeyinti, neft-kimya
- maşınqayırma, elektroenergetika
- kimya, yeyinti
- ✓ yanacaq energetika, hərbi-sənaye

207. Sahələrarası kompleks deyil:

- yanacaq energetika
- aqrosənaye
- ✓ nəqliyyat
- maşınqayırma
- dağ-mədən

208. Azərbaycan dövlətin inkişafının əsas maddi əsası nədir?

- mübadilə və istehlak
- ✓ maddi nemətlər
- istehsal
- bölgü
- mənəvi nemətlər

209. Azərbaycanda investisiyalar neçə forma üzrə yerinə yetirilir və hansılardır?

- 2 forma: yerli və xarici investisiyalar;
- 3 forma: dövlət, özəl və yerli investisiyalar;
- formaya bölünmələri;
- 3 forma: natural, lokal və dövlət investisiyaları;
- ✓ 2 forma: dövlət və xüsusi investisiyalar;

210. Azərbaycanın daxili investisiya mənbələrinə aid deyil:

- şəxsi vəsaitlər;
- qrantlar;
- büdcədən kənar fondların vəsaiti;
- ✓ texniki yardımlar;
- beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;

211. Azərbaycanın iqtisadi potensialına daxildir

- enerji və elmi-texniki potensial
- infrastruktur potensialı
- ✓ bütün qeyd olunanlar
- kənd təsərrüfatı potensialı
- sənaye, tikinti və kənd təsərrüfatı potensialı

212. Azərbaycanın təbii resurslara aiddir:

- ✓ hamısı
- meşə resursu
- qaz, qızıl
- neft, su ehtiyatı
- daş kömür

213. Hansı növ investisiyalar bilavasitə dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir?

- xarici investisiyalar
- ✓ infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- daxili investisiyalar
- bütün cavablar doğrudur
- sosial sabit investisiyalar

214. Aşağıda göstərilənlərdən hansı hər bir ölkədə dövlətin müvafiq sahədə qəbul etdiyi qanunvericilik aktına əsaslanır?

- investisiya mühiti
- ✓ investisiya sahəsi
- investisiya amili
- hamısı
- investisiya vəsaiti

215. Sosial sabit investisiyalar nədir?

- ✓ bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

216. İqtisadi potensialın proqnozlaşdırılmasında hansı mütənasiblik nəzərə alınmır?

- ✓ regionlararası
- sahələrarası
- ümumi iqtisadi
- sahələrdaxili
- istehsaldaxili

217. İnvestisiya qoyuluşları risk amili ilə bağlı olub neçə qrupa ayrılır?

- 3
- 7
- 5
- 4
- ✓ 2

218. İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar neçə qrupa ayrılır:

- 5
- 1
- 2
- 7
- ✓ 3

219. İnvestisiyanın əsas subyekti nədir?

- dövlət və özəl bölmələr;
- müəssisələr, idarələr və təşkilatlar;
- özəl bölmələr və amortizasiya fondu;
- ✓ dövlət və xüsusi sahibkarlıq;
- xarici və yerli şirkətlər;

220. Ölkənin iqtisadi potensialı deyil

- xammal, material resursları
- əmək resursları
- informasiya potensialı

- maliyyə resursları
- √ texniki resurslar

221. Ölkənin ehtiyat potensialı deyil:

- ETT və investisiya resursları
- √ işçi qüvvəsi
- əmək ehtiyatları
- informasiya
- maliyyə resursları

222. Elm və intellektual potensial nədir?

- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir
- √ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

223. Xammal və material resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- √ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;

224. Ərazi (region) resurslarının məcmuuna daxildir:

- sahibkarlıq iqlimi və investisiya cəlbediciliyi
- √ hamısı birlikdə
- təbi resurslar
- insan resursları
- təbii-iqlim şəraiti

225. Cəmiyyətin iqtisadi potensialından istifadənin və effektivliyinin göstəriciləri

- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri
- √ ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri, material resurslarının effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi, istehsal fondları və investisiya qoyuluşunun effektivlik göstəriciləri, yeni texnikanın tətbiqinin göstəriciləri
- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi
- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi, yeni texnikanın tətbiqinin göstəriciləri
- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri, material resurslarının effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi

226. Ölkənin iqtisadi potensialına daxildir:

- xammal, material resursları, yeraltı və yerüstü sərvətlər, elmi, intellektual potensial
- √ xammal, material resursları, informasiya potensialı, maliyyə resursları, əmək resursları, elmi, intellektual potensial
- xammal, material resursları, yeraltı və yerüstü sərvətlər
- xammal, material resursları, informasiya potensialı, maliyyə resursları
- xammal, material resursları, əmək resursları, texniki resurslar

227. Ehtiyatdan istifadənin səmərəliliyi necə müəyyən edilir?

- balanslaşdırmaqla
- √ səmərəlilik həddini proqnozlaşdırmaqla

- gəlirə görə
- planlaşdırmaqla
- hamısı düzdür

228. İqtisadi potensial dedikdə nə başa düşülür?

- bu potensialın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi səmərəlik həddinin proqnozlaşdırılması ilə aparılır;
- təkrar istehsal qanunauyğunluqlarının ərazi üzrə yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur;
- ✓ bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial-iqtisadi və digər materialların məcmusu başa düşülür;
- istehsal fondlarının, sahələrin və müəssisələrin texniki səviyyəsinin aşağı olması iqtisadi potensialın möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır
- kompleks şəkildə səmərəli istifadənin proqnozlaşdırılması;

229. Elm və intellektual potensial nədir?

- ✓ kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- buraya mənfəət, dövrü vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;

230. İnformasiya potensialı nədir?

- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- ✓ informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- buraya mənfəət, dövrü vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;

231. Əmək resursları dedikdə nə başa düşülür?

- buraya mənfəət, dövrü vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ✓ ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

232. Xammal və material resursları dedikdə nə başa düşülür?

- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- ✓ tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- buraya mənfəət, dövrü vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;

233. İqtisadi-coğrafi vəziyyət aşağıdakı meyarlara görə qiymətləndirilir: A) faydalılıq və ya rentabillik; B) vəziyyətin potensialı; C) bazarın vəziyyəti; D) dövlətin siyasəti

- A,C
- A,D
- ✓ A,B,C
- A,B,D
- A,B

234. İnvestisiya aktivliyi:

- bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusu ilə xarakterizə edilir

- müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə müəyyənləşir
- iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimlənilir
- maddi və mənəvi nemətlərlə təmin olunma səviyyəsinə görə təyin edilir
- ✓ regionun əsas kapitalına investisiyaların cəlb edilməsinin intensivliyidir

235. Daxili investisiya mənbələrinə daxil deyil?

- ✓ bank krediti;
- beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;
- qrantlar;
- ticarət kapitalı;
- dövlətlərarası kredit;

236. Investisiya mühiti nədir?

- iqtisadiyyatın ümumi vəziyyəti nəzərə alınmaqla inflyasiyanın səviyyəsi, milli valyutanın sabitliyi, vergi sistemi, gömrük xidməti nəzərə alınmaqla tənzimlənilir;
- ölkənin mövcud vəziyyətini nəzərə almaqla ölkədə siyasi sabitliyin, iqtisadiyyatın müdaxiləsi səviyyəsini və beynəlxalq sazişlərin şərtlərinə əməl olunmasını əhatə edir;
- ✓ hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- beynəlxalq səviyyədə gedən proseslərin coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən formalaşır;
- ölkə əhalisinin xarici kapitalla cəlb olunması ilə onların ixtisas səviyyəsi, cəmiyyətin bilik səviyyəsini, təşkilatçılıq qabiliyyəti və sair amilləri nəzərə alınmaqla formalaşır;

237. İnstitusional investisiyalar nədir?

- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilən müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- ✓ iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;

238. İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar nədir?

- ✓ müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilən müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;

239. İstehsal təyinatlı investisiyalar nədir?

- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilən müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- ✓ istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;

240. Xüsusi investisiyalar necə həyata keçirilir?

- daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər, amortizasiya fondu hesabına həyata keçirilir;
- ✓ bölünməz xüsusi mənfəət, amortizasiya fondu, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- vergilər, dövlət müəssisələrinin mənfəəti, daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər hesabına həyata keçirilir;
- vergilər, bölünməz xüsusi mənfəət, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- dövlət müəssisələrinin mənfəəti, amortizasiya fondu, digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;

241. Dövlət investisiyaları necə həyata keçirilir?

- daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər, amortizasiya fondu hesabına həyata keçirilir
- dövlət müəssisələrinin mənfəəti, amortizasiya fondu, digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- bölünməz xüsusi mənfəət, amortizasiya fondu, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
- ✓ vergilər, dövlət müəssisələrinin mənfəəti, daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər hesabına həyata keçirilir;
- vergilər, bölünməz xüsusi mənfəət, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;

242. İnvestisiyalar neçə forma üzrə yerinə yetirilir və hansılardır?

- formaya bölünməzlər;
- 3 forma: dövlət, özəl və yerli investisiyalar;
- ✓ 2 forma: dövlət və xüsusi investisiyalar;
- 3 forma: natural, lokal və dövlət investisiyaları;
- 2 forma: yerli və xarici investisiyalar;

243. İnvestisiyaya təsir göstərən amillər içərisində hansı amil beynəlxalq səviyyədə gedən prosesləri, coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən ölkənin investisiya mühitinə dolayı yolla təsirini tənzimləyir?

- regional amil
- sosial-mədəni amil
- hüquqi amillər
- ✓ qlobal amil
- siyasi amil

244. İnvestisiya təsir göstərən amillər içərisində fərqləndirilir? I ideoloji, II siyasi, III infrastruktur, IV iqtisadi, V sosial mədəni amil.

- II, III, IV
- III, IV, V
- I, II, III
- ✓ II, IV, V
- I, III, V

245. Hansı növ investisiyalar bilavasitə dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir?

- xarici investisiyalar
- bütün cavablar doğrudur
- daxili investisiyalar
- infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- ✓ sosial sabit investisiyalar

246. ....istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir, nöqtələrin yerinə buraxılmış fikri tamamlayın:

- iqtisadi investisiyalar
- ✓ istehsal təyinatlı investisiyalar
- infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- dövlət investisiyaları
- xüsusi investisiyalar

247. Bu söz latın sözü olub «geyindirmək» mənasını ifadə edir?

- inkasso
- disproporsiya
- innovasiya
- kapital
- ✓ investisiya

248. Milli gəlir dedikdə nə başa düşülür?

- Ümummilli məhsulda istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin dəyərinin çıxılması;
- Ölkənin əsas dövriyyə kapitallarının tərkibinə ölkədə mövcud olan fəal kapitalların daxil olması.
- ✓ Xalis milli məhsuldan dövriyyə vəsaitlərini çıxdıqda alınan yeni dəyər;
- Təkrar istehsal prosesinə cəlb edilən təbii nemətlər;
- Ölkə üzrə istehsal olunmuş məhsulların həcmi

249. Ölkənin malik olduğu bütün maddi nemətlərin və iqtisadi dövriyyəyə cəlb olunmuş təbii sərvətlərin məcmusunu özündə birləşdirən hansı göstəricidir?

- Ümumdaxili məhsul;
- Xalis milli məhsul.
- ✓ Milli sərvət;
- Milli gəlir;
- Ümummilli məhsul

250. Daxili milli məhsul dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab
- xarici milli məhsullardan alınan məhsuldur
- istehsal-texnoloji və təsərrüfat əlaqələrinin kompleks inkişafıdır;
- milli iqtisadiyyatın sosial problemləri hesab olunur;
- xarici iqtisadi əlaqələrə əsaslanan təsərrüfat sistemidir;
- ✓ milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab olunur;

251. Resursların məhdudluğu o deməkdir ki:

- cəmiyyətdə onlar o qədərdir ki, hansı ki, onların miqdarı zəruri əmtəə və xidmətlərin istehsalı üçün kifayət deyil
- bütün cavablar doğru deyil
- bütün cavablar doğrudur
- ancaq istehlak predmetlərinin istehsalına çatır
- ✓ onların köməyi ilə eyni vaxtda bütün tələbatların tam ödənilməsi mümkün deyil

252. Təbii resurslar iqtisadi resurslar qrupundan hansılarına aiddir:

- kapital
- texnologiya
- sahibkarlıq qabiliyyəti
- əmək
- ✓ torpaq

253. Milli dövlətin inkişafının əsas maddi əsası nədir?

- bölgü
- mübadilə və istehlak
- mənəvi nemətlər
- ✓ maddi nemətlər
- istehsal

254. İqtisadi potensial əsasən nə ilə izah olunur?

- əhalinin sayı ilə
- təbii sərvətlərlə
- ✓ məhsuldar qüvvələrin miqyası ilə
- ərazinin həcmi ilə
- ehtiyatların bölgüsü ilə

255. Azərbaycanda dövlətə məxsus olan, lakin büdcə sisteminə daxil olmayan maliyyə fondları

- ✓ büdcədən kənar dövlət fondları
- büdcə kəsiri

- büdcə xərcləri
- büdcə profisiti
- büdcə gəlirləri

256. Dövlət borcunun formaları:

- uzunmüddətli borc, xarici borc
- xarici borc, uzunmüddətli borc
- ✓ daxili borc, xarici borc
- xarici borc, qısamüddətli borc
- xarici borc, ortamüddətli borc

257. Azərbaycanda maliyyə sisteminin başlıca həlqəsi

- mərkəzi bank
- maliyyə nazirliyi
- büdcədənkənar dövlət fondları
- dövlət müəssisələri
- ✓ dövlət büdcəsi

258. Azərbaycanda fiskal siyasəti həyata keçirən subyekt

- mərkəzi bank
- məşhur iqtisadçılar
- maliyyə nazirliyi
- ✓ dövlət
- vergilər nazirliyi

259. Azərbaycanın pul-kredit siyasətinin həyata keçirilməsi hansı metodlar əsasında aparılır?

- xüsusi və selektiv metodlar;
- ✓ ümumi və selektiv metodlar;
- sadə və mürəkkəb metodlar;
- ümumi və xüsusi metodlar;
- sadə və selektiv metodlar;

260. Azərbaycanda dövlət maliyyəsinin strukturunu müəyyənləşdirin:

- büdcə, kredit, büdcə xərcləri
- heç biri düz deyil
- büdcə, büdcə gəlirləri, dövlət büdcəsi
- ✓ dövlət büdcəsi, büdcədənkənar fondlar, dövlət krediti
- müəssisənin büdcəsi, yerli büdcə

261. Azərbaycanda hansı resurslar hesabına bank vəsaiti formalaşır?

- bankın öz vəsaitləri və depozitlər hesabına
- depozitlər və cəlb olunan vəsaitlər hesabına
- ✓ öz vəsaiti, cəlb olunan vəsaitlər və yönəldilmiş və ya istiqamətləndirilmiş
- istiqamətləndirilmiş və ya depozit hesabına
- sosial və ehtiyat kapitaları hesabına vəsait

262. Azərbaycanda fiziki və hüquqi şəxslərdən vergilərin tutulması hansı qanunvericilik əsasında müəyyən edilir?

- vergi bazası
- vergi qanunu
- ✓ vergi məəcəlləsi
- vergi dərəcəsi
- vergi sisyemi

263. Azərbaycanı vergi mexanizmini sadələşdirmək üçün hansı prosedurlardan istifadə olunmuşdur?

- vergilərin sayının azaldılması
- güzəştli vergi
- ✓ bir pəncərə sisteminin yaradılması
- mənfəət vergisinin azaldılması
- inzibati idarəetmə sistemi

264. Ölkələrin vergi siyasətinin həyata keçirilməsində apardığı tədbirlərdən səhv olanı tapın:

- mal çeşidinin təkmilləşdirilməsi
- Offşor zonalara nüfuz etmə
- ✓ ixrac-yönümlü və idxal əvəzindən istehsalatın prioritet inkişafı:
- istehsalat xərclərinin strukturunun optimallaşdırılması
- vergi ödənişləri strukturunun adaptasiyası

265. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə əsasən ölkədə hansı vergilər müəyyən edilmişdir?

- ümumi və xüsusi vergilər;
- bütün vergilər;
- ✓ dövlət, yerli vergilər və Muxtar Respublika vergiləri;
- birbaşa və dolaylı vergilər;
- dövlət və bələdiyyə vergiləri;

266. Dolaylı vergilərə aid olan variantı seçin?

- buraya sosial vergilər, gömrük vergiləri, torpaq vergisi və s. daxildir;
- vətəndaşların gəlirlərindən və onlara məxsus olan əmlakdan, firmaların mənfəətindən tutulan vergilər və torpaq vergisi, sosial vergilər daxildir;
- ✓ bu vergilər əmtəə və xidmətlərin qiymətinə daxil edilir və əlavə dəyər vergisi, aksizləri və gömrük vergilərini və s. daxildir;
- sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisi və s. daxildir;
- korporasiyaların mənfəətindən tutulan vergilər, daşınmaz əmlak və qiymətli kağızlarla aparılan sövdələşmələrə görə alınan vergilər daxildir;

267. Müstəqim vergilərə daxil olan variantı seçin?

- ✓ vətəndaşların gəlirlərindən və onlara məxsus olan əmlakdan, firmaların mənfəətindən tutulan vergilər və torpaq vergisi, sosial vergilər daxildir;
- buraya sosial vergilər, gömrük vergiləri, torpaq vergisi və s. daxildir;
- bu vergilər əmtəə və xidmətlərin qiymətinə daxil edilir və əlavə dəyər vergisi, aksizləri və gömrük vergilərini və s. daxildir;
- korporasiyaların mənfəətindən tutulan vergilər, daşınmaz əmlak və qiymətli kağızlarla aparılan sövdələşmələrə görə alınan vergilər daxildir;
- sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisi və s. daxildir;

268. Vergilər neçə yerə bölünür və hansılardır?

- ✓ 2 yerə: müstəqim və dolaylı vergilər;
- 2 yerə: bələdiyyə və yerli vergilər;
- 2 yerə: dövlət və özəl vergilər;
- 2 yerə: sadə və mürəkkəb vergilər;
- 3 yerə: ümumi, xüsusi və birbaşa vergilər;

269. Azərbaycan Respublikasının Milli Bankının pul-kredit siyasətinin əsas vəzifəsi dedikdə nə başa düşülür?

- ölkəmizdə orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- ölkəmizdə inflyasiya səviyyəsinin maksimum qalxması başa düşülür;
- ölkəmizdə uzun-müddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- ✓ ölkəmizin milli valyutasının – manatın sabitliyini təmin etməkdən və onu qoruyub saxlamaqdan ibarətdir;
- ölkəmizdə əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;

270. Pul-kredit siyasətinin son məqsədi dedikdə nə başa düşülür?

- inflyasiya səviyyəsinin maksimum qalxması başa düşülür;
- ✓ qiymətlərin sabitliyinin, tam məşğulluğun, istehsalın real həcminin artmasının, sabit tədiyyə balansının təmin olunmasından ibarətdir;
- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalması başa düşülür;
- investisiya ilə tələb arasındakı balansın pozulmasıdır
- orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;

271. Kommersiya kreditinin əsas əlaməti nə sayılır?

- bu kreditin əsas əlaməti qiymətli kağız sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti borc kapitalı sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti əsas kapital;
- ✓ bu kreditin əsas əlaməti veksəl sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti faiz sayılır;

272. Ümumi metodlar necə izah edilir?

- ✓ burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- bu metod ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir;
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- burada məqsəd bütünlükdə əsas kapitala təsir göstərməkdir;

273. Bank kreditləri dedikdə nə başa düşülür?

- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
- burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
- ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir
- ✓ bu kreditlər xüsusi kredit idarələri vasitəsilə verilən borclardır;
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;

274. Kommersiya krediti dedikdə nə başa düşülür?

- ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir;
- bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
- ✓ bu kreditin elə formasıdır ki, bir müəssisə digər müəssisəyə malını satmağa verir;

275. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində kredit neçə formada olur və hansılardır?

- formada: ümumi, xüsusi və bank kreditləri;
- 3 formada: maliyyə, ticarət və makro kreditlər;
- ✓ 2 formada: kommersiya və bank kreditləri;
- 2 formada: sadə və mürəkkəb kreditlər;
- 2 formada: makro və mikro kreditlər;

276. İqtisadi fəaliyyətin müxtəlif növləri üzrə bir-biri ilə iqtisadi əlaqələrə girən bazar subyektləri arasında çoxsahəli qarşılıqlı münasibətləri əks etdirir:

- alıcı və satıcı münasibətləri
- ✓ sahibkarlıq fəaliyyəti
- istehsalçı-istehlakçı münasibətləri
- biznes fəaliyyəti
- istehsalçı – reallaşdırıcı münasibətləri

277. Resurs kimi sahibkarlıq fəaliyyətinin özünün spesifik ödənişi var:

- sahibkarlıq fəaliyyəti
- real gəlir

- nominal gəlir
- sahibkarlıq amili
- ✓ sahibkar gəliri

278. Aşağıdakılardan hansılar Mərkəzi Bankın funksiyasına daxil deyil?

- pulların emissiyaları;
- pulların emissiyası və sahibkarlara kredit verilməsi.
- dövlət valyuta qızıl ehtiyatlarının saxlanması;
- kommersiya banklarının kassa ehtiyatlarının saxlanması;
- ✓ sahibkarlara kredit verilməsi

279. Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Üçüncü qrup amillərə daxildir:

- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
- ✓ müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə

280. Qeyri təkmil rəqabətə hansı rəqabət növü daxildir?

- Xüsusi mülkiyyət
- ✓ Azad və inhisar
- İstehsal vasitələri
- Əmək və yığım
- Kapital

281. Dövlətin iqtisad funksiyalarından biri hansıdır?

- kapital
- ✓ Antiinhisar
- Rəqabət
- İmtiyaz
- Əmək

282. Milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyiinin səviyyəsi asılıdır.

- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin şərtlərindən
- ✓ ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin mövcudluğundan
- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin potensialından
- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin amillərindən
- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin determinantlarından

283. Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Üçüncü qrup amillərə daxildir:

- regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- ✓ müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
- ✓ müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə

284. Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. İkinci qrup amillər bağlıdır:

- ✓ regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
- müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə

285. Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Birinci qrup amillər əlaqədardır:

- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- ✓ regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə

286. Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinin dolaylı metodu

- ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- dövlətin strateji məqsədlərinin məcmusuna nail olunması məqsədilə milli sərvətin istifadə edilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsinə əsaslanılır
- ticarət balansının və cari əməliyyatların müsbət saldosunun həcminə görə, qızıl-valyuta ehtiyatlarının artımına görə ölkənin yeri tapılır
- ✓ ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır

287. Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinin birbaşa metodu :

- ✓ dövlətin strateji məqsədlərinin məcmusuna nail olunması məqsədilə milli sərvətin istifadə edilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsinə əsaslanılır
- ticarət balansının və cari əməliyyatların müsbət saldosunun həcminə görə, qızıl-valyuta ehtiyatlarının artımına görə ölkənin yeri tapılır
- sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır

288. Rəqabət qabiliyyətliliyinin göstəriciləri aşağıdakı variantlardan hansılardır? 1) Amillərin parametri; 2) Makroiqtisadi mühit; 3) Ölkədə dövlət institutlarının keyfiyyəti; 4) Tələbin parametri; 5) Texnologiyaların inkişaf səviyyəsi

- ✓ 2,3,5
- 1,2,3
- 1,3,5
- 2,3,6
- 3,4,5

289. O hadisələrə təsadüfi demək olar ki:

- ✓ onlar ölkə iqtisadiyyatının ümumi inkişaf şərtləri ilə uyğunluq təşkil etmir və onların baş verməsinə nə müəssisələr, nə də hökumət təsir göstərə bilmir.
- bu və ya digər təsərrüfat subyekti öz fəaliyyətinin nəticəsinə olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyirsə və bunun hesabına uzun müddət inkişaf edir
- ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır
- sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır

290. Geniş mənada rəqabət qabiliyyətlilik təmin olunur:

- ✓ bu və ya digər təsərrüfat subyekti öz fəaliyyətinin nəticəsinə olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyirsə və bunun hesabına uzun müddət inkişaf edirsə
- iqtisadiyyatın strukturu, siyasi və ictimai tələbin strukturu dəyişirsə
- təbii resurs potensialından istifadənin sabitliyinin təmin edilsə
- əmək resursları torpaq və kapitala nəzərən artıq olarsa
- müəyyən məhsulların istehsalında müqayisəli üstünlüyə malikdirsə

291. Sahibkar öz fəaliyyətini həyata keçirmək istədiyi regionun əhalisinə aşağıdakı nöqteyi nəzərdən baxmalıdır: A)kadr potensialı mənbəyi kimi B) əmtəə və xidmətlərin istehlakçıları potensialı kimi C)innovativ inkişaf potensialı kimi D)daxilində sahibkarlıq fəaliyyəti həyata keçirilməli olan sosial mühit kimi

- A,B,C
- A,B
- A,C

- A,D
- ✓ A,B,D

292. Bunlardan hansı sahibkarlıq mədəniyyətinin formalaşmasına təsir göstərən daxili amillərdən biri deyil:

- sahibkarların məqsədi
- ✓ iqtisadi sistem
- dəyərlər sistemi
- sahibkarın nüfuzu
- sahibkarların ideyaları

293. İnhisar elə bazar strukturudur ki, orada:

- ancaq bir alıcı fəaliyyət göstərir
- sahələrə giriş maneələri praktiki olaraq dəf edilməzdir
- bütün cavablar doğrudur
- məhsulun qiyməti üzərində nəzarət yoxdur
- ✓ bir və ya bir neçə təsərrüfatçılıq subyektinin hər hansı bir fəaliyyət sahəsində hakim üstün mövqeyə malik olmasıdır

294. Rəqabət-bu:

- bazarın hərəkətləndirici qüvvəsi
- ✓ fəaliyyət göstərən iqtisadi subyektlərin davranışını təyin edən hüquqi və norma sistemi
- istehsalçıların ən yüksək mənfəət uğrunda mübarizəsi
- hər hansı bir sahədə yüksək nəticələrə nail olmaq uğrunda iqtisadi bəhsləşmə
- istehlakçıların ən ucuz qiymətə əmtələri almaq hüququnu qazanmaq üçün mübarizə

295. Fərdi sahibkarlığın üstünlükləri:

- əməli fəaliyyətin tam müxtəlifliyinin olması
- ✓ hamısı doğrudur
- fəaliyyətdə çeviklik olması
- fəaliyyətdə tam müstəqilliyin olması
- gəlirin əldə olunmasında maksimum marağın olması

296. Fərdi sahibkarlığın çatışmayan cəhətləri hansılardır:

- iri məbləğli pul resurslarının əldə olunmasındakı çətinlikləri;
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- fəaliyyətlə bağlı idarəetmənin bir əldə cəmlənməsi
- fəaliyyət dövrünün qeyri-müəyyənliyi
- zərərə görə məhdud məsuliyyətin daşınması;

297. Aşağıdakılardan hansı sahibkarın funksiyalarına aid deyil:

- işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi
- işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi
- işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi
- innovasiya fəaliyyəti
- ✓ ümumi biliyə malik olması

298. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq mühitinə aid deyil:

- təşkilati-texniki
- qanunvericilik
- ✓ innovasiya fəaliyyəti
- sosial
- institusional

299. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın sosial-psixoloji məqsədlərinə aid deyil:

- rəhbərlik etmək
- ✓ şəxsi gəlir və mənfəət əldə etmək
- yaradıcı işdən sevinc tapmaq
- liderliyə can atmaq
- başqalarına təsir göstərə bilmək

300. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq mühitinə aiddir:

- sosial mühit
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- təşkilati-texniki mühit
- qanunvericilik mühit
- institusional mühit

301. Sahibkarın funksiyalarını müəyyənləşdirin:

- işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi
- innovasiya fəaliyyəti
- işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi

302. Sahibkarlığın iqtisadi məqsədlərini müəyyənləşdirin:

- hamısı düzdür
- Şəxsi işini və şəxsi həyatını əlaqələndirmək
- digərləri və özü üzərində qələbə qazana bilmək
- rəhbərlik və başqalarına təsir göstərə bilmək
- ✓ şəxsi gəlir və mənfəət əldə etmək

303. Sahibkarlığın sosial-psixoloji məqsədlərini müəyyənləşdirin:

- yaradıcı işdən sevinc tapmaq
- liderliyə can atmaq
- başqalarına təsir göstərə bilmək
- rəhbərlik etmək
- ✓ bütün cavablar doğrudur

304. Sahibkarlıqda risk-bu:

- proqnoza nisbətən gəlirin axıra kimi yığılmaması, yaxud itirilmə ehtimalı
- təbii amillərlə şərtləndirilən sahibkarın şəxsiyyəti və əlaqədar olan təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsi
- partnyorların davranışlarının qeyri-müəyyənliyi
- kapitaldan effektiv istifadənin hərəkətverici stimulu
- ✓ bütün cavablar doğrudur

305. Sahibkarlıq və biznes fəaliyyətinin oxşar cəhətləri:

- reallaşması bazar vasitəsilə baş verir
- məqsədi mənfəət əldə edilməsidir
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- iqtisadi azadlıq və iqtisadi mühitin olması zəruriyyəti
- əmtəə və xidmətlər göstərilməsi ilə məşğul olur

306. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlar üçün zəruri olan şəxsi keyfiyyətlərə aid deyil:

- rəqib müəssisənin fəaliyyətini təhlil etməyi bacarmaq
- ✓ öz işçi qüvvəsini müqavilə yolu mülkiyyət sahibinə satmaq
- iqtisadi təfəkkürə və işgüzar mədəniyyətə malik olmaq

- iqtisadi fəaliyyəti təşkil edə bilmək
- bazarın imkanlarından istifadə edə bilmək

307. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın subyektlərinə aid deyil:

- fərdi istehsal və xidməti təşkil edənlər
- ✓ əmtəələr istehsalı
- iri və dövlət təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
- kollektiv təsərrüfatçılığı təşkil edənlər
- ailə təsərrüfatçılığını təşkil edənlər

308. Sahibkarlar üçün zəruri olan şəxsi keyfiyyətləri müəyyənləşdirin:

- iqtisadi təfəkkürə və işgüzar mədəniyyətə malik olmaq
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- rəqib müəssisənin fəaliyyətini təhlil etməyi bacarmaq
- bazarın imkanlarından istifadə edə bilmək
- iqtisadi fəaliyyəti təşkil edə bilmək

309. Sahibkarın vəzifələrini müəyyənləşdirin:

- öz fəaliyyəti haqqında dövlət, statistika və maliyyə orqanlarına müəyyən edilmiş formada hesabat vermək
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- işçilərə qüvvədə olan qanunvericiliyə və müqaviləyə uyğun əmək şəraiti yaratmaq;
- Antiinhisar qanunvericiliyə riayət etmək;
- qanunvericilikdə müəyyən edilmiş vergiləri, dövlət sığorta, sosial müdafiə və digər fondlara ayırmaları ödəmək

310. Sahibkarlığın obyektlərini müəyyənləşdirin:

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- bütün cavablar doğru deyil
- əmtəələr istehsalı
- əmtəələr satışı
- xidmətlər göstərməsi

311. Sahibkarlığın subyektlərini müəyyənləşdirin:

- kollektiv təsərrüfatçılığı təşkil edənlər
- iri və dövlət təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
- fərdi istehsal və xidməti təşkil edənlər
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- ailə təsərrüfatçılığını təşkil edənlər

312. Sahibkarlığı zəruri edən şərtləri müəyyənləşdirin:

- cavabdehlik
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- bazar mühiti
- ilkin kapital
- məsuliyyət

313. İqtisadi fəaliyyətin müxtəlif növləri üzrə bir-biri ilə iqtisadi əlaqələrə girən bazar subyektləri arasında çoxsahəli qarşılıqlı münasibətləri əks etdirir:

- alıcı və satıcı münasibətləri
- ✓ sahibkarlıq fəaliyyəti
- istehsalçı-istehlakçı münasibətləri
- biznes fəaliyyəti
- istehsalçı – reallaşdırıcı münasibətləri

314. Resurs kimi sahibkarlıq fəaliyyətinin özünün spesifik ödənişi var:
- sahibkarlıq fəaliyyəti
  - real gəlir
  - nominal gəlir
  - sahibkarlıq amili
  - ✓ sahibkar gəliri
315. Maddi nemətlər və xidmətlər yaratmaq üçün istehsal amillərini (resurslar) birləşdirib və təşkil edib, ictimai tələbatları ödəmək üçün, son məqsədi gəlir formalaşdırmaq olan fəaliyyət:
- novatorluq fəaliyyəti
  - ixtisası təkmilləşdirməyə istiqamətlənmiş fəaliyyət
  - səmərəli əmək fəaliyyəti
  - texnoloji təkmil müəssisə yaratmaq fəaliyyəti
  - ✓ sahibkarlıq fəaliyyəti
316. Azərbaycanda region və regionlararası problem:
- təbii suların çirklənməsi
  - ✓ ərazilərin çoxalması
  - avtomobillərin çoxalması
  - sahələrin böyüməsi
  - meşə zolaqlarının azalması
317. Regionların investisiya cəlbediciliyi nə deməkdir?
- ✓ investisiya üçün əlverişli amillərin məcmusu
  - investisiya aktivliyi
  - kapital qoyuluşunun həcmi
  - investisiya riski
  - investisiya potensialı
318. Region və regionlararası problem:
- ✓ ərazilərin çoxalması
  - avtomobillərin çoxalması
  - təbii suların çirklənməsi
  - meşə zolaqlarının azalması
  - sahələrin böyüməsi
319. İnzibati ərazi bölgüsü ilə müəyyənləşdirilən maliyyə sistemi hansıdır?
- Xüsusi hökumət fondları
  - Mərkəzləşdirilmiş pul fondu
  - Dövlət büdcəsi
  - ✓ Yerli maliyyə sistemi
  - Müəssisələrin maliyyəsi
320. Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatında hansı sahələr üstündür?
- ✓ qara və əlvan metallurgianın ilkin emal sahələri
  - balıqçılıq və çayçılıq
  - pambıqçılıq və ipəkçilik
  - tütünçülük və çayçılıq
  - inəkçilik və xalçaçılıq
321. Abşeron iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatında hansı sahələr üstünlük təşkil edir?
- əkinçilik və üzümçülük

- Taxılçılıq və heyvandarlıq
- Şərabçılıq və meyvəçilik
- ✓ neft və qazçıxarma, neft kimyası
- tikinti materialları sənayesi

322. Regionların sosial-iqtisadi inkişafının III Dövlət proqramının əsas hədəfi:

- regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin gücləndirilməsi
- ərazi əmək bölgüsünün inkişafı
- ✓ ölkə regionlarının tarazlı inkişafının davam edilməsi, social infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması
- aqrar sektorda islahatların aparılması
- yüngül və yeyinti sənayesinin inkişafı

323. Regionların sosial-iqtisadi inkişafının II Dövlət proqramında əsas məqsəd:

- maşınqayırma və yanacaq energetika kompleksinin inkişafı
- yeni iş yerlərinin açılması
- aqrar sənaye kompleksinin inkişafı
- torpaq islahatlarının aparılması
- ✓ qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı və iqtisadiyyatın diversifikasiyası

324. Regionların sosial-iqtisadi inkişafının I Dövlət proqramının əsas məqsədi:

- ✓ regionların mövcud potensialından səmərəli istifadə etməklə onun strukturunun təkmilləşdirilməsi
- maşınqayırma və yanacaq energetika kompleksinin inkişafı
- iqtisadiyyatın liberallaşdırılması
- qeyri-neft sektorunun inkişafı
- torpaq islahatlarının aparılması

325. Aran iqtisadi rayonunun sənayesinin əsasını nə təşkil edir:

- qara və əlvan metallurgiya
- neft və qazçıxarma sənayesi
- xalçaçılıq və yüngül sənaye
- ✓ elektroenergetika, kimya və maşınqayırma
- tikinti və mebel sənayesi

326. Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu hansı kənd təsərrüfatı sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır:

- maldarlıq və qoyunçuluq
- inəkçilik və b aramaçılıq
- taxılçılıq və bitkiçilik
- ✓ tərəvəzçilik və meyvə istehsalı
- yüngül və yeyinti

327. Lənkəran iqtisadi rayonu hansı kənd təsərrüfatı sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır:

- fəraş tərəvəzçilik və balıqçılıq
- quşçuluq və kartofçuluq
- şərabçılıq və tütünçülük
- heyvandarlıq və bitkiçilik
- ✓ çayçılıq və balıqçılıq

328. Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunun kənd təsərrüfatında hansı məhsullar üstünlük təşkil edir:

- tütünçülük və balıqçılıq
- şərabçılıq və üzümçülük
- çayçılıq və üzümçülük
- taxılçılıq və tərəvəzçilik
- ✓ tütünçülük və baramaçılıq

329. Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatının əsasını nə təşkil edir.

- tütün və tütün məhsulları
- inəkçilik və baramaçılıq
- ✓ heyvandarlıq və arıçılıq
- tikinti materialları
- yüngül və yeyinti sahələri

330. Naxçıvan iqtisadi rayonunun sənayesinin aparıcı sahələri

- tikinti materialları və mebel sahələri
- ✓ hamısı düzdür
- elektroenergetika və elektrotexnika
- heç biri düz deyil
- alimium qablar, avtomobil təmiri

331. Dağlıq Şırvan iqtisadi rayonunun sənayesinin əsasını nə təşkil edir.

- kimya və maşınqayırma
- elektroenergetika
- neft və qazçıxarma sənayesi
- tikinti materialları sənayesi
- ✓ kənd təsərrüfatı məhsullarını emal edən yeyinti və yüngül sənaye

332. Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda iqtisadiyyatın əsasını nə təşkil edir;

- ✓ kənd təsərrüfatı
- qara və əlvan metallurgiya
- elektroenergetika
- neft və qazçıxarma sənayesi
- kimya və maşınqayırma

333. Regionların inkişafı və əhalinin məşğulluğu sahəsində Azərbaycan Respublikasının proqramları

- 'məşğulluq haqqında' Azərbaycan Respublikasının qanunu
- əhalinin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı
- Sahibkarlığın inkişaf proqramı
- Yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf proqramı
- ✓ Regionların sosial iqtisadi inkişafı proqramı

334. Bu və ya digər regionun sahə strukturu

- ✓ regionun ərazisində yerləşmiş müxtəlif sahə bölmələrinin nisbətləri
- həmin sahədə sahibkarlıq və investisiya fəaliyyəti
- bu və ya digər əraziyə məxsus resursların məcmuu
- təsərrüfat əlamətlərinə görə ayrılan ərazi
- sahənin ümumi məhsulunda müxtəlif regionların nisbəti

335. Cinni əmsalının kəmiyyəti aslıdır

- gəlirlərin mütləq səviyyəsindən
- gəlirlərin minimal səviyyəsindən
- ✓ gəlirlərin bölgüsündən
- nominal və real gəlirlərin nisbətindən
- gəlirlərin orta səviyyəsindən

336. Yoxsulların gəlirlərinin yaşayış minimumunun qiymətindən orta meyli:

- yoxsulluq dərəcəsi

- ✓ yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun həddi
- yoxsulluğun miqyası
- yoxsulluğun kəskinliyi

337. Adambaşına orta gəliri yaşayış minimumundan aşağı olanların sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- yoxsulluq həddi
- ✓ yoxsulluq dərəcəsi
- dilənçilik həddi
- yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun miqyası

338. Yaşayış minimumu səviyyəsində istehlakı təmin edən gəlir:

- ✓ yoxsulluq həddi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluq tələsi
- yoxsulluq miqyası

339. Gəliri yaşayış minimumundan aşağı olan əhalinin sayı:

- dilənçilik səviyyəsi
- dilənçilik dərəcəsi
- yoxsulluğun dərinliyi
- ✓ yoxsulluğun miqyası
- gəlir defisiti

340. Yoxsulların gəlirlərinin yaşayış minimumunun qiymətindən orta meyli:

- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluğun həddi
- ✓ yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun miqyası

341. Vergi çıxılmaqla qalan əhali gəlirləri bu:

- əhalinin pul gəlirləri
- əmək haqqı
- ✓ ev təsərrüfatlarının sərəncamında qalan gəlir
- orta aylıq əmək haqqı
- sərəncamda qalan real pul gəlirləri

342. Azərbaycanda orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- yaşayış minimumu
- ✓ nisbi yoxsulluq həddi
- mütləq yoxsulluq həddi
- minimum istehlak büdcəsi
- istehlak zəmbili

343. Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil?

- xarici iqtisadi fəaliyyətdə tarazlığa nail olmaq;
- hamısı düzdü
- ✓ rəqabətin inkişafına və böhranın aradan qaldırılmasına mane olmaq;
- yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq;
- qiymətlərdə sabitlik əldə etmək;

344. Səhiyyənin inkişafının göstəricisi deyil:

- əhalinin hər 1000 nəfərinə düşən qospitallaşmanın miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə ambulator poliklinika xidməti üçün orta tibb heyəti vəzifələri
- √ əhalinin hər 10000 nəfərinə diş həkimi vəzifələrinin miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə ambulator poliklinika həkim vəzifələrinin miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə düşən xəstəxana çarpayıların miqdarı

345. Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - ekoloji vəziyyətin sabitliyinin gözlənilməsi; 2. - sosial təyinatlı bazar iqtisadiyyatının formalaşmasını; 3. - enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi əsasında təsərrüfat fəaliyyəti ilə geniş hədlərinin müəyyənləşdirilməsini;

- 2
- 1,3
- √ 1,2,3
- 1,2
- 2,3

346. İqtisadi inkişaf səviyyəsini ifadə etmək üçün aşağıdakı göstəricilər sistemindən istifadə olunur : 1. Adambaşına düşən ÜDM-in həcmi; 2. İqtisadiyyatın strukturu; 3. Əhalinin həyat səviyyəsi və keyfiyyəti

- 2
- 1,3
- √ 1,2,3
- 1,2
- 2,3

347. Adambaşına gəlirləri dolanışiq minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışiq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

- gəlir səviyyəsi
- gəlir dərəcəsi
- √ gəlir defisiti
- gəlir həddi
- gəlir norması

348. Dilənçilərin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- dilənçilik dərəcəsi
- dilənçiliyin miqyası
- dilənçiliyin dərinliyi
- √ dilənçik səviyyəsi
- dilənçiliyin həddi

349. Dilənçilərin sayının yoxsul əhalinin sayına nisbəti, bu:

- yoxsulluq səviyyəsi
- √ dilənçilik dərəcəsi
- dilənçilik səviyyəsi
- yoxsulluq dərəcəsi
- dilənçilik həddi

350. Adambaşına gəlir dolaşınıq minimumunun 50%-indən aşağı olan əhalinin sayı, bu:

- yoxsulluq səviyyəsi
- yoxsulluğun miqyası
- dilənçilik dərəcəsi
- √ dilənçiliyin miqyası
- dilənçilik səviyyəsi

351. Yoxsulluq həddinin 50%-indən çox olmayan gəlir, bu:

- dilənçilik dərəcəsi
- dilənçilik
- dilənçilik səviyyəsi
- √ dilənçilik həddi
- gəlir defisiti

352. Gəliri dolanışq minimumundan aşağı olan əhalinin sayı:

- √ yoxsulluğun miqyası
- yoxsulluğun dərinliyi
- dilənçilik səviyyəsi
- gəlir defisiti
- dilənçilik dərəcəsi

353. Dolanışq minimumu səviyyəsində istehlakı təmin edən gəlir:

- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- √ yoxsulluq həddi
- yoxsulluq miqyası
- yoxsulluq tələsi

354. Adambaşına orta gəliri dolanışq minimumundan aşağı olanların sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- dilənçilik həddi
- yoxsulluğun miqyası
- yoxsulluq həddi
- yoxsulluğun dərinliyi
- √ yoxsulluq dərəcəsi

355. Qlobal iqtisadiyyatın əsas göstəricilərindən biri olub, əhali faizi, gəlirlər və istehlak səviyyəsi ilə əlaqədardır, bu:

- xəstəlik
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- istehsalın artımı
- ətraf mühitin çirklənməsi
- √ yoxsulluq

356. İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi:

- √ adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi
- gözlənilən gəlir, təhsil
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul

357. Ev təsərrüfatları gəlirlərinin yerinə yetirdiyi funksiyaları müəyyənləşdirin:

- bölüşdürücü
- yığım
- istehlak
- √ bunların hamısı
- həvəsləndirici

358. Dilənçilərin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- √ dilənçik səviyyəsi
- dilənçiliyin dərinliyi

- dilənçilik dərəcəsi
- dilənçiliyin miqyası
- dilənçiliyin həddi

359. Aşağıdakılardan hansı gəlirlərin bölüşdürülməsi haqqındakı neoklassik nəzəriyyələrə aid deyil:

- yuxarıda göstərilən konsepsiyaların riyazi modelinin verilməsi ideyaları
- əmtələrin dəyəri və qiyməti arasındakı fərqin onların faydalılığı və başa gəlmə xərcləri ilə müəyyən edilməsi
- gəlirlərin bölüşdürülməsinin makroanalitik təhlili konsepsiyası
- gəlirlərin istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- ✓ mənfi istehsal xərclərindən deyil, tələbatdan asılılığı meylinin formalaşması

360. İnsan İnkişafı Potensialı İndeksinin hesablanma meyanizminin göstəricilərindən yalnız olanını seçin:

- konkret tarix üçün gözlənilən ömür həddi
- ✓ yüksək həyat səviyyəsini təmin edən maddi nemətlər əldə etmək
- yetkin əhalinin savad əmsalı
- hər yaş həddinə uyğun olaraq ibtidai, orta, ali təhsil müəssisələrində təhsil alanların faizi
- admbaşına düşən ÜDM

361. Adambaşına gəlirləri dolanışıq minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışıq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

- gəlir dərəcəsi
- ✓ gəlir defisiti
- gəlir norması
- gəlir səviyyəsi
- gəlir həddi

362. Piquya görə rifah hansı komponentdən ibarətdir:

- rifah və ictimai faydalılıq
- rifah və həzz
- ictimai və fərdi rifah
- ✓ iqtisadi və qeyri-iqtisadi rifah
- kreativ və utilitarist rifah

363. Həyat səviyyəsi kateqoriyasını ilk dəfə hansı iqtisadçı işlətmişdir?

- A.Laffer
- T.Veblen
- ✓ K.Marks
- C.M.Keyns
- A.Smit

364. Gəlirlərin yenidən bölgüsündə dövlət siyasəti istifadə edir:

- ✓ vergiqoyma sistemini və transfertlər sistemini
- maliyyə sistemini
- sığorta sistemini
- bank sistemini və vergi sistemini
- pul-kredit sistemini

365. Yoxsulların gəlirlərinin dolanışıq minimumunun qiymətindən orta meyli:

- yoxsulluq dərəcəsi
- ✓ yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluğun miqyası
- yoxsulluğun həddi

366. Gəlirlərin formalaşması və bölgüsü prosesinə dövlətin aktiv müdaxiləsi nəyə gətirib çıxara bilər?

- gəlirlərdə tam bərabərliyə
- ✓ işgüzar aktivliyin azalmasına və ələbaxımlıq əhval-ruhiyyəsinin meydana gəlməsinə
- gəlirlərin sabitliyinə
- işgüzar aktivliyin və səhmdarlıq təşəbbüskarlığının artmasına
- gəlirlərin ümumi artımına

367. Yoxsulların gəlirlərin dolanışıq minimumundan orta çəkili meyli, bu:

- yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun dərəcəsi
- yoxsulluğun miqyası
- ✓ yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluq tələsi

368. Yoxsulluq boşluğu nədir?

- ən yoxsul kvintilin istehlak xərclərində xüsusi çəkisi
- yoxsulluq həddindən aşağı səviyyədə yaşayan əhəlinin nisbi sayı
- ən varlı 10% vətəndaşın gəlirlərinin ən yoxsul 10% vətəndaşın gəlirlərinə nisbəti
- ✓ yoxsulluq həddindən aşağı yaşayan əhəlinin ümumi sayındakı xüsusi çəkisi
- bunların hamısı

369. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun məhrumiyyət (deprivasiya) dərəcəsini xarakterizə edir.

- ✓ bunların hamısı
- dilənçilik
- kəskin ehtiyac
- aztəminatlılıq
- orta həyat standartları ilə əlaqələndirilən yoxsulluq

370. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun təkrar istehsal formalarına aiddir?

- düzgün yoxsulluq
- müvəqqəti yoxsulluq
- sosial yoxsulluq
- iqtisadi yoxsulluq
- ✓ davamlı yoxsulluq

371. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun yayılma miqyasını xarakterizə edir?

- dəyişkən yoxsulluq
- ✓ milli yoxsulluq
- kənddə yoxsulluq
- şəhərdə yoxsulluq
- davamlı yoxsulluq

372. İnsanın qidaya, suya, paltara və mənzilə fizioloji tələbatı əsasında minimal həyat səviyyəsinin müəyyən edilməsi, bu:

- nisbi yoxsulluq
- tədrici yoxsulluq
- regional yoxsulluq
- ✓ mütləq yoxsulluq
- sosial yoxsulluq

373. Təkcə minimal fizioloji tələbat əsasında deyil, konkret cəmiyyətdə həyatın konkret dövründə hamılıqla qəbul edilmiş həyat səviyyəsinə nəzərən müəyyən edilən göstərici:

- ✓ nisbi yoxsulluq
- mütləq yoxsulluq
- xroniki yoxsulluq
- qismən yoxsulluq
- düzgün yoxsulluq

374. Nisbi yoxsulluq konsepsiyası daha çox hansı ölkələr üçün münasibdir:

- gəlirləri aşağı səviyyədə olan ölkələr
- bunların hamısı
- zəif inkişaf edən ölkələr
- ✓ gəlirləri yüksək olan ölkələr
- heç biri

375. Aşağıdakı ölkələrin hansında «ifrat yoxsulluq» vəziyyəti yaranmışdır?

- ✓ bunların hamısı
- Mərkəzi Afrika Respublikası
- Nyaqara
- Mali
- Zambiya

376. İnsanın normal həyat fəaliyyətini təmin etmək üçün zəruri olan sosial minimum həddində əmtəə və xidmətlər:

- yoxsulluq nisbi həddi
- yoxsulluq
- ✓ minimum istehlak büdcəsi
- yaşayış minimumu
- yoxsulluq mütləq həddi

377. İnsanların qida məhsullarına, geyimə və mənzilə olan fizioloji tələbatları əsasında, yəni onların əsas tələbatlarının ödənilməsi üçün kifayət edən əmtəələr səbətinin dəyəri əsasında müəyyən olunan minimum həyat səviyyəsi:

- yaşayış minimumu
- ✓ mütləq yoxsulluq həddi
- nisbi yoxsulluq həddi
- yoxsulluq
- minimum istehlak büdcəsi

378. Engel qanununa əsasən insanların həyat səviyyəsi yüksək olduqca:

- ✓ onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən azalır
- bunların hamısı doğrudur
- yüksək keyfiyyətli əmtəələrin alınması əhəmiyyətli dərəcədə azalır
- geniş istehlak olunan sənaye məmulatlarına tələb nisbətən azalır
- onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən artır

379. Mövcud ölkədə (regionda) orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- mütləq yoxsulluq həddi
- ✓ nisbi yoxsulluq həddi
- yaşayış minimumu
- yoxsulluq
- minimum istehlak büdcəsi

380. Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları:

- maksimum və nisbi yoxsulluq həddi
- ✓ nisbi və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və mütləq yoxsulluq həddi

- maksimum və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və nisbi yoxsulluq həddi

381. Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- ümumi xərclər
- məcmu tələb
- ümumi gəlir
- ümumi daxili məhsul
- ✓ ümumi yığım (əmanət)

382. Gəlirin istehlak edilməyən, yığma yönəldilən hissəsi:

- ✓ əmanət
- gəlirin həcmi
- izafi dəyər
- izafi məhsul
- istehlak

383. Milli hesablar sistemində (MHC) mülkiyyətdən gəlirlər kateqoriyasına aid edilir:

- xüsusi sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- qeyri-korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- korporativlərin mənfəəti
- ✓ xirda sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti

384. İstehlak məhsulları və xidmətlərin qiymətinin dəyişməsinə ölçmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

- infrastruktur məhsulların qiymət indeksi
- istehlak və xidmət qiymət indeksi
- qiymət indeksi
- ✓ istehlak şeylərinin qiymət indeksi
- xidmət qiymət indeksi

385. İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- psixoloji amil, alıcının zövqü
- ✓ gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- psixoloji amil, yığımın həcmi
- qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü

386. Əgər istehlakla bağlı son hədd meyli (MRS)=0 olarsa:

- bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq
- ✓ bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin bir hissəsi yığma gedəcək
- istehlaka gedən hissə azalacaq

387. İstehlakla bağlı son hədd meyli (MPC)=1/2 olarsa:

- cavablardan heç biri düz deyil
- gəlirin artan hissəsi istehlak və yığımdan çox olacaq
- gəlirin artan hissəsi yığım istehlaka bərabər olacaq
- ✓ gəlirin artan hissəsi istehlak və yığım arasında bölüşdürüləcək
- gəlirin artan hissəsi istehlak və yığma bərabər olacaq

388. Əmanətin (yığımın) həcminə təsir edən amillər:
- heç biri düz deyil
  - hamısı düzdür
  - ✓ gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil
  - gəlirin həcmi və yığıma gedən hissəsi
  - faiz norması, istehlakın və yığımın həcmi
389. Gəlirlərin qeyri-bərabərliyini müəyyən edən amillərə aid deyildir:
- əməyin intensivliyi
  - ✓ istehlakçıların üstünlük verimləri
  - fitri istedad
  - həyat boyu qazandığı təcrübə və təhsilin səviyyəsi
  - bəxt, uğur
390. İqtisad elmində psixoloji faktor adlanır, insanların istehlak məhsulları almaq istəyini (arzusunu) ifadə edir:
- sadəcə investisiya istehlakı
  - istehlakın son hədd meyli
  - ✓ istehlakın orta hədd meyli
  - istehlaka meyilli olmaq
  - heç biri düz deyil
391. Ev təsərrüfatlarına dövlət, bələdiyyə orqanları və firmalar tərəfindən pul və natural formada ödəmələri özündə əks etdirir. Bu:
- subsidiyalar
  - yardımlar
  - bunların hamısı
  - sosial ödənişlər
  - ✓ sosial transfertlər
392. Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsinin əsasını nə təşkil edir?
- b) gizli iqtisadiyyat
  - d) həyat səviyyəsi
  - c) sosial qeyri-bərabərlik
  - a) əməkhaqqı
  - ✓ yaşayış minimumu
393. Sosial transfertlərin fərqləndirici cəhəti nədən ibarətdir:
- bunların heç biri
  - şəxsi gəlirin əsas hissəsinin necə
  - ✓ onların ödənilməsi prosesində ödəyicinin əvəzində bilavasitə heç bir əmtəə və xidmət tələb etməməsidir
  - ödənilməsi prosesində ödəyicinin əvəzində əmtəə və xidmətlər tələb etməsidir
  - şəxsi gəlirlərin mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən düzgün təşkil olunmasıdır
394. Aşağıdakılardan hansı yoxsulluq həddinin müəyyən olunmasının metodlarına aid deyil?
- nisbi yoxsulluq
  - ✓ tarixi yoxsulluq
  - mütləq yoxsulluq
  - xroniki yoxsulluq
  - tədrici yoxsulluq
395. Ev təsərrüfatları gəlirləri hansı funksiya ilə əlaqədar olan əhəlinin təkrar istehsal funksiyasını da yerinə yetirir:
- ✓ istehlak
  - bunların hamısı

- yığım
- həvəsləndirici
- bölüşdürücü

396. Aşağıdakı hansı tələb yoxsulluğu doğurur:

- ✓ bütün cavablar doğrudur
- əmlak, gəlir və imkan bərabərsizliyi
- pulsuz təhsil xidmətlərinin hamı üçün münasib olması
- ekoloji və beynəlxalq təhlükələr
- dünya iqtisadiyyatına daxil olmaq imkanlarının məhdud olması

397. İnsan inkişafı və onun ölkəmizdə göstərilən müddəti:

- 70 yaş
- 67 yaş
- 71 yaş
- 75 yaş
- ✓ 71,3 yaş

398. Yoxsulluğun yaranmasına səbəb nədir?

- əmək şəraitinin olmaması
- insan resurslarının artması
- ✓ insan resurslarından səmərəsiz istifadə edilməsi
- istehsal güclərindən natamam istifadə
- işsizlik

399. Gəlirlərin qeyri-bərabərliyinə səbəb olan amillərə daxil etmək olar:

- təhsilin səviyyəsi
- sadalananlardan heç biri
- ✓ bütün sadalananlar
- əmək təşəbbüsünün intensivliyi
- əmək bazarında diskriminasiya

400. Hansı ölkələrdə qidalanma üçün çəkilən xərclər bütün istehlak xərclərinin 1/3-ni təşkil edir?

- Rusiyada
- inkişaf etməkdə olan ölkələrdə
- keçid iqtisadiyyatlı ölkələrdə
- ✓ inkişaf etmiş ölkələrdə
- İranda

401. Gəlirlərin qeyri-bərabərliyini müəyyən edən amillərə aid deyil:

- bəxt, uğur
- ✓ istehlakçıların üstünlük verimləri
- fitri istedad
- həyat boyu qazandığı təcrübə və təhsil səviyyəsi
- əməyin intensivliyi

402. Həyat səviyyəsinin formalaşmasına hansı amillər təsir göstərir?

- yaşayış dəyərinin indeksi
- ✓ ölkədaxili iqtisadi ehtiyatların kəmiyyəti
- mövcud inkişaf səviyyəsi
- onların keyfiyyəti
- adambaşına düşən pul gəlirləri

- 403.** Ailə nə vaxt yoxsul hesab olunur?
- əmək qabiliyyətini itirdikdə
  - mənəvi dəyərləri itirdikdə
  - ✓ gəlir səviyyəsi yaşayış vasitələrinə olan minimum tələbatı ödəmədikdə
  - ailənin gəliri onun qidalanması xərcinin üç mislindən az olduqda
  - işlə təmin edilmədikdə

404. Yoxsulluğun azaldılması tələb edir:

- ✓ əməyin stimullaşdırılmasını
- aşağı gəlirli olanların sosial müdafiəsini
- xeyriyyəçilik işlərinin gücləndirilməsini
- yoxsulların vergidən azad edilməsini
- gəlirlərin ədalətli bölgüsünü

405. Yoxsulluğun azaldılmasının rəhnidir:

- vahid sosial siyasət proqramının həyata keçirilməsi
- yoxsulların xarici ölkələrə axını
- yoxsulların işlə təmin edilməsi
- dövlətin sosial müdafiəsi
- ✓ sosial siyasətin üstün istiqamət alması

406. Dövlətin sosial siyasətinin düzgün olması nəticəsində nələr baş verir?

- kadr hazırlığının pisləşməsi
- neqativ həyat tərzinin yaranması
- ✓ əhalinin kütləvi surətdə yaxşılaşması
- həyat səviyyəsinin aşağı düşməsi
- sağlamlığın pisləşməsi

407. Yoxsulluğun azaldılması üçün nəzərdə tutulan əsas tədbir:

- yoxsulluğun azaldılmasına dövlətin müdaxiləsi
- yoxsulluq həddinin daim diqqət mərkəzində olması
- yoxsulların iqtisadi artımdan bəhrələnməsi
- əhali gəlirlərindəki kəskin fərqlərin azaldılması
- ✓ yoxsulların istehsala cəlb edilməsi

408. İnsan potensialı hansı amillərdən asılıdır?

- bioloji
- adət-ənənələrdən
- xəstəliklərdən
- ✓ bunların hamısından
- ekoloji

409. Bu xidmətlə bağlı innovasiyadır

- ✓ istehsal və sosial sferalar üçün nəzərdə tutulan yeniliklərlə xarakterizə olunur
- təşkilati texnoloji strukturlara malikdir
- yeniliklərin geniş miqyasda istehsalı və tətbiqini əhatə edir
- bazar mövqeyi baxımından qiymətləndirilir
- texniki iqtisadi strukturlara malikdir

410. Bu təşkilati aspekt sayılır.

- sahə proqramlarının hazırlanması
- yüksək ödənişli yeni iş yerlərinin yaradılması

- mövcud məhsulun modernləşdirilməsi
- ✓ mövcud müəssisələrdə innovasiya və strateji inkişaf üzrə idarəetmə orqanlarının yaradılması
- keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi

411. Bu normativ hüquqi aspektdir:

- kommersiyalaşma
- riyazi təminat
- transfer
- ✓ dövlət proqramları və sahə proqramları
- stimullaşdırma

412. Bu elmi texniki-texnoloji aspekt deyil

- təmizləyici kompleksin yaradılması
- texnoloji reqlamentlərin tətbiqi
- ETLKİ-nin aparılması
- keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi
- ✓ regional proqramların hazırlanması

413. Bu iqtisadi və sosial aspektdir

- transfer
- kommersiyalaşma
- riyazi təminat
- ✓ maliyyələşdirmə və stimullaşdırma
- proqram təminatı

414. İqtisadi innovasiya dedikdə hansı amil nəzərdə tutulur:

- yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçirilməsinin tətbiqi
- yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçilməsinin tətbiqi
- yeni texnoloji proseslərin tətbiqi
- keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi
- ✓ ixrac yönümlü məhsul istehsalı sayəsində resurslara qənaət etməklə mənfəət əldə olunmasına yönəldilən şərtlərin tətbiqi

415. İnnovasiya fəaliyyəti neçə yerə bölünür?

- 2
- 4
- 5
- ✓ 3
- 1

416. Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir: 1.Sosial iqtisadi inkişaf strategiyası təyin olunur. 2.İqtisadiyyatda sturuktur yenidənqurmalar həyata keçirilir. 3.İnvestisiya siyasəti reallaşdırılır. 4.Xarici iqtisadi fəaliyyət istiqamətləri müəyyən edilir.

- 1,2,3
- 1,4,2
- 1,4
- 2,3,4
- ✓ 1,2,3,4

417. İnnovasiya neçə sahə üzrə istiqamətləndirilir və hansılardır?

- 2 sahə: elm və mədəniyyət sahələri üzrə;
- 3 sahə: dini, hüquqi və təhsil sferası üzrə;
- 3 sahə: ictimai, mədəni və mənəvi sahələr üzrə;
- 2 sahə: iqtisadi və siyasi sahələr;
- ✓ 3 sahə: obyekt, yenilik səviyyəsi, yayılma sferası üzrə;

418. Azərbaycanca xarici investisiyaların hüquqi rejimi hazırda hansı səviyyədə özünü göstərməyi daha düzgündür?

- dövlət səviyyəsində
- beynəlxalq çoxtərəfli müqavilələr səviyyəsində
- ikitərəfli və çoxtərəfli dövlətlərarası müqavilələr səviyyəsində
- qanunlar və digər normativ hüquqi aktlar səviyyəsində
- ✓ konstitusiyə səviyyəsində

419. İnnovasiya latın sözü olub, mənası

- ✓ Yeniləşmə
- Səmərələşmə
- Təkmilləşmə
- Yaxşılaşma
- Planlaşma

420. İnnovasiya potensialı məhz budur.

- Elmi-texniki işlər və axtarışlarla məşğul olan elmi tədqiqat müəssisələri
- İnformasiya sahələrinin fəaliyyətini
- Ekoloji durumun pozulmasının qarçısının alınması
- ✓ Elmi-texniki yeniliklərin stimullaşdırılmaası
- Elmi texniki məhsullar bazarının fəaliyyəti

421. Azərbaycan 2020 : Gələcəyə baxış inkişaf konsepsiyasında ölkə prezidentinin İnnovasiya fəaliyyətinin genişləndirilməsi , elm tutumlu texnologiyaların inkişafı haqqında fərmanı nə vaxt imzalanmışdır.

- 15 fevral 2012
- 28 dekabr 2011
- 20 dekabr -2011
- 19 noyabr 2012
- ✓ 29 dekabr 2012

422. İqtisadiyyatın İnnovasiyalı inkişafı üçün bu amil vacibdir.

- Sənayenin effektiv fəaliyyət göstərən sektorunun formalaşması
- hamısı
- ✓ İnnovasiyaların tətbiqi və yüksək texnologiyalar sferasında məşğul olan şirkətlərin inkişafı üçün vergi stimullarının formalaşdırılması
- Əhaliyə sahibkarlığın əsaslarının tədrisi üçün geniş imkanların yaradılması
- Sahibkarlıq sektorunda İnnovasiya aktivliyinin inkişafı və stimullaşdırılması

423. İnnovasiya fəaliyyətinin sahələri bu sahələrin ən vacibini irəli sürür

- Elmi- yəni İnnovasiyanın təyinatı
- Təhsil İnnovasiyanın təyinatı
- Mədəniyyət və incəsənət
- ✓ Sahibkarlıq və menecment
- İxtiraçılıq yaradıcılıq

424. Yerli müəssisələr investisiyaların maliyyələşdirilməsi mənbələrində məhz bu amili vacib sayır

- ✓ Səmərəli investisiya layihələrinin reallaşdırılmasından əldə edilən gəlirin hesabına öz-özünü maliyyələşdirmə
- Müxtəlif nazirliklərin investisiya müsabiqələrində iştirakı
- İnnovasiya əməkdaşlığının müxtəlif formaları
- Səhmləri buraxılışı və satışı
- Güzəştli dövlət kreditləri

425. İnnovasiya siyasəti qeyri-sabit iqtisadi siyasət şəraitdə banklar tərəfindən məhz bu xüsusiyyətlərin hansını həyata keçirir

- ✓ Hamısını
- Heç birini
- Siyasi risklərin yüksək səviyyədə olmasını
- Kooperativ qiymətli kağızlar bazarının zəif inkişaf etməsi və ya inkişaf etməməsi
- İnvestisiya fəaliyyətində risk problemlərinin ciddi əhəmiyyət kəsb etməsini

426. Bazar mövqeyinə görə innovasiyalar harada inkişaf yolunu seçir.

- Ölkədə
- Dünyada
- Müəssisələrdə
- ✓ Sahələrdə
- Region

427. İnnovasiya fəaliyyətinin təşkili formalarına görə hansı amil düz təsnifləşdirilməyib

- Ərazi yerləşməsinə görə
- ✓ Sosial vəziyyətə görə
- Əhatə dairəsinə görə
- İdarəetmə səviyyəsinə görə
- Mülkiyyət xüsusiyyətinə görə

428. Elmi texniki-texnoloji aspekt informasiya kommunikasiya aspekti deyil

- Beynəlxalq aspekt
- Normativ hüquqi aspekt
- Təşkilati aspekt
- ✓ Siyasi aspekt
- İqtisadi və sosial aspekt

429. İnnovasiya fəaliyyətində hansı amil düzgün sayılır.

- ✓ Ənənəvi resurslardan istifadəni davam etdirmək
- Yeni texnikaya və ya texnologiyaya nail olmaq
- Biznes prosesinin idarə edilməsinin səmərəliliyini yüksəldərək
- Yeni məhsulun və xidmətin yaradılmasını təmin etmir
- Mövcud məhsulun keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq

430. İnnovasiya fəaliyyəti hansı istiqamətdə formalaşmışdır.

- Məhsul istehsalının daha yeni və səmərəli istehsal metodunda
- Hamısı səhvdir
- ✓ Hamısı düzdür
- Dinamik inkişafa təminat yaradan mütərəqqi istehsalın təşkilində
- Mövcud məhsulun satışında yeni qanunauyğunluğun kəşfində

431. Azərbaycan dövlətinin iqtisadi təhlükəsizliyi dedikdə:

- ölkənin yerli və xarici strateji resurslara daxil olma və ərazidə məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar geosiyasi və iqtisadi-coğrafi vəziyyəti başa düşülür
- ölkənin hərbi-siyasi gücü, milli iqtisadiyyat sahələri və müəssisələrin rəqabət üstünlüyünü təmin edən «Milli romb», ölkə əhalisinin həyat keyfiyyətinin dünya standartlarına çatdırılması başa düşülür
- bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür
- ✓ ilk növbədə iqtisadiyyatın və onun qurumlarının elə vəziyyəti başa düşülür ki, bu milli mənafeləri müdafiə etməyə, yeridilən siyasətin sosial yönümlüyü-nü, iqtisadiyyatın, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olmasına imkan yaratsın.
- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq

432. İqtisadi təhlükəsizliyə hansı tərkiblər daxil deyil?

- Azərbaycan daxilində maraq və məqsədli sistemin yaradılması;

- √ Ətraf mühitin qorunub saxlanması.
  - Dünya təcrübəsində və beynəlxalq əmək bölgüsündə Azərbaycanın maraqlarının qorunub saxlanması;
  - Beynəlxalq əmək bölgüsündə Azərbaycanın marağının qorunub saxlanması;
  - Reallaşan və onun suverenliyinin qorunub saxlanması;
- 433.** İqtisadiyyata təhlükə baxımından təsir istiqaməti neçə yerə bölünür və hansılardır?
- 3 yerə:birbaşa və dolayı;
  - √ 2 yerə:daxili və xarici;
  - 3 yerə:iqtisadi və sosial-iqtisadi;
  - 2 yerə:sadə və mürəkkəb;
  - 2 yerə:ictimai və mədəni
- 434.** Xarici iqtisadi təhlükəsizlik formalaşmasının indikatorları: A) makrosəviyyədə rəqabət qabiliyyətliliyi B) ölkənin dünya ÜDM-da xüsusi çəkisi C) xarici ölkələrə nisbətən əhəlinin həyat səviyyəsi, əhəlinin həyat səviyyəsinin keyfiyyəti, ölkə biznesinin transmilli şirkətlərinin iştirakı D) makrosəviyyədə rəqabətqabiliyyətliliyi, investisiya mühitinin beynəlxalq reytinginin qiymətləndirilməsi
- A,C
  - B,C,D
  - √ A,B,C,D
  - A,B,C
  - A,B
- 435.** Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikası. Ölkələr üzrə müqayisəsi; 2. emaledici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi; 3. sənayenin ümumi məhsulunda maşınqayırmanın xüsusi çəkisi; 4. - investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;
- 1,2,3
  - √ 1,2,3,4
  - 1,4
  - 2,3,4
  - 1,4,2
- 436.** Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə; 2. - illik inflyasiya; 3. - dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;
- 2
  - 1,3
  - √ 1,2,3
  - 1,2
  - 2,3
- 437.** Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktiv işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti; 2. - beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi; 3. - həyatın orta yaşayış müddəti, il; 4. - 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;
- 1,2,3
  - 1,4
  - 2,3,4
  - 1,4,2
  - √ 1,2,3,4
- 438.** Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikası. Ölkələr üzrə müqayisəsi; 2. emaledici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi; 3. sənayenin ümumi məhsulunda maşınqayırmanın xüsusi çəkisi; 4. - investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;
- 1,2,3
  - 1,4,2
  - √ 1,2,3,4
  - 1,4
  - 2,3,4

439. Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:
- kölgəli iqtisadiyyatın ÜDM-də xüsusi çəkisi;
  - √ pensiyaların əhalinin gəlirlərində xüsusi çəkisi;
  - dövlət borcu;
  - idxal və ixracın saldosu;
  - milli valyuta məzənnəsi və paritet alıcılıq qabiliyyəti;
440. Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:
- dövriyyədə olan əmtəələrin dəyərilə onun pul təminatı;
  - kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymət indeksi;
  - istehlak mallarının qiymət indeksi;
  - √ əhalinin sayı;
  - büdcə əksiri;
441. Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:
- şəxsi yığım norması;
  - √ ÜMM artım sürəti;
  - sənaye istehsalının artım sürəti;
  - ÜDM-in illik artımı;
  - inflyasiyanın, işsizliyin səviyyəsi;
442. Gözlənilən zərərin ölçülərinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:
- Katastrofik
  - Asan həll edilən
  - Çətinlik yaradan
  - √ Daxili
  - Əhəmiyyətli
443. Təsir obyektinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:
- İşgüzar reputasiya
  - √ Kontragent
  - İnformasiya
  - Maliyyə
  - Heyət
444. Yaranma təbiətinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:
- Kontragent
  - √ Daxili
  - Siyasi
  - Kriminal
  - Rəqabət
445. İnsan fəaliyyətinə təsirinə görə İqtisadi təhlükələr bölünür: a. Daxili b. Xarici c. Subyektiv d. Obyektiv
- A,B,C
  - A,B
  - √ C,D
  - A,C,D
  - A,B,C,D

446. Mənbələrinə görə İqtisadi təhlükələr bölünür: a. Daxili b. Xarici c. Subyektiv d. Obyektiv
- B,C,D
  - √ A,B
  - A,B,C
  - A,B,C,D
  - A,C,D
447. Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:
- idxal, ümumi daxili məhsula nisbətən, faizlə;
  - ərzaq məhsullarının idxalı ,ümumi ərzaq istehlakına nisbətən, faizlə.
  - dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;
  - xarici borclar, ümumi daxili məhsula nisbətən, faizlə;
  - √ əhalinin gəlirlərinin əmək haqqına nisbəti, faizlə;
448. İqtisadi təhlükəsizliyin obyektləri:
- makroiqtisadiyyat, dünya iqtisadiyyatı, mezoiqtisadiyyat
  - makroiqtisadiyyat və mikroiqtisadiyyat
  - √ makroiqtisadiyyat, regional, mikroiqtisadiyyat, ailə və şəxsiyyət
  - ailə və şəxsiyyət, sahibkarlar, biznesmenlər
  - ailə və şəxsiyyət, sahibkarlar, regional müəssisələr
449. İqtisadi təhlükəsizliyin vacib elementləri:
- iqtisadi müstəqillik və müdafiə qabiliyyətlilik
  - hamısı düzdür
  - √ iqtisadi müstəqillik, milli iqtisadiyyatın sabitliyi, inkişaf və tərəqqi etmək
  - sabitlik, müstəqillik və müdafiə qabiliyyəti
  - iqtisadi müstəqillik və iqtisadi təhlükəsizlik
450. Gömrük tarifləri haqda qeyd olunanlardan hansı doğrudur?
- tariflər bazarı ixrac üçün genişləndirir
  - tariflər qorunan sahələrdə məşğulluğu azaldır
  - tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafını ləngidir
  - tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafına səbəb olur
  - √ tariflər birinin hesabına digərləri üçün əlverişlidir
451. İqtisadi təhlükəsizliyin formaları:
- siyasi təhlükəsizlik
  - geopolitik və daxili təhlükəsizlik
  - √ daxili və xarici təhlükəsizlik
  - geopolitik və xarici təhlükəsizlik
  - iqtisadi və geopolitik təhlükəsizlik
452. İqtisadi maraqların və ictimai təkrar istehsalın normal gedişatının pozulmasına şərait yaradır:
- √ iqtisadi təhlükə
  - zəif iqtisadi siyasət
  - iqtisadi maraq
  - ölkədaxili maraqlar
  - geopolitik təhlükə
453. Milli iqtisadiyyatın müstəqilliyini təmin edən şərait və amillərin məcmusu, onun stabilliyi və dayanıqlığı, daim yeniləşmə qabiliyyəti və özütəkmilləşməsi:

- √ iqtisadi təhlükəsizlikdir
- iqtisadi sabitlikdir
- iqtisadi inkişafdır
- iqtisadi artımdır
- iqtisadi müstəqillikdir

454. İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- ətraf mühitin qorunması
- təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi
- √ iqtisadi artımın sürəti
- urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi

455. Ərzaq probleminin həlli yollarını müəyyənləşdirin:

- ərzaq məhsullarının çatışmaması
- bütün göstərilənlər
- √ "yaşıl inqilabı" həyata keçirmək
- istehsalın məhsuldarlığının aşağı olması
- xarici ticarətdə "qiymət qayçısı"

456. Ölkə iqtisadiyyatının ona qarşı daxildən və xaricdən yönəlmiş təhdidlərin qorunmasını təmin edən, zəmanət verən və dövlət tərəfindən yaradılmış hüquqi normalar, şərtlər, iqtisadi normativlər, təlimatlar və direktivlər kompleksidir. Bu:

- milli iqtisadiyyat
- bütün göstərilənlər
- fetişləşdirilmiş iqtisadiyyat
- √ iqtisadi təhlükəsizlik
- ərzaq təhlükəsizliyi

457. Azərbaycanda iqtisadi təhlükəsizliyin hədd göstəricilərini müəyyənləşdirin:

- gəlirləri yaşayış minimumundan aşağı səviyyədə olan əhalinin xüsusi çəkisi
- √ bütün göstərilənlər
- ÜDM həcmi
- əsas kapitala investisiyalar
- müdafiə xərcləri

458. Kölgə iqtisadiyyatının miqyası və dinamikasını müəyyən edən amilləri müəyyən edin:

- dövlət sektorunun payı
- iş vaxtının müddəti və işsizliyin miqyası
- gəlirlərin səviyyəsi
- vergilərin səviyyəsinin yüksək olması
- √ bütün göstərilənlər

459. Kölgə iqtisadiyyatının hansı əsas sferası ayrılır:

- imtiyazlı istehlak
- fetişləşdirilmiş iqtisadiyyat
- mətkurəvi iqtisadiyyat
- qara iqtisadiyyat
- √ bütün göstərilənlər

460. İqtisadi təhlükəsizliyə makroiqtisadi səviyyədə nələr təsir edir:

- yığım normasının artırılması
- √ məcmu tələbin yüksəldilməsi
- ixracın stimullaşdırılması

- resursların mühüm sahələrə cəlb edilməsi
- investisiya mühiti

461. İqtisadi və hərbi təhlükəsizliyin mühüm strateji istiqaməti:

- mütərəqqi təsərrüfatçılıq üsulları
- istehsalın səmərəli strukturu
- ✓ ölkənin elmi-texniki inkişafı
- elmi-texniki potensialdan səmərəli istifadə
- yeni texnologiyanın tətbiq edilməsi

462. İqtisadi təhlükəsizlik baxımından həyat əhəmiyyətli əsas istehsal sahəsi hansıdır?

- energetika
- nəqliyyat
- tikinti
- ✓ yeyinti sənayesi
- yanacaq sənayesi

463. Region səviyyəsində iqtisadi təhlükəsizliyin əlavə əsas göstəricisi:

- qiymətlərin səviyyəsi
- mühacirlərin sayı
- mənzil təminatı
- ✓ əhəlinin gəlirləri
- regionun ödəniş balansı

464. İqtisadi təhlükəsizliyin əsas göstəricisi nədir?

- ✓ həyat səviyyəsi və keyfiyyəti
- informasiyanın tempi
- dünya iqtisadiyyatına qovuşma
- iqtisadi artım
- işsizliyin səviyyəsi

465. Milli mənafe üçün təhlükə yaradan əsas daxili amil:

- inflyasiyanın qeyri-sabitliyi
- ✓ bunların hamısı
- istehsalın texnoloji bazasının zəif olması
- iqtisadiyyatın keçmişdən qalmış deformasiyası
- məhsulun enerji və resurs tutumunun yüksək olması

466. Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

- bərabər amortizasiya
- deviz
- dəfi
- ✓ gömrük tarif
- uçot

467. Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı siyasətdir:

- idxal-ixrac
- ✓ hamısı
- iqtisadi
- ticarət
- valyuta

468. Bu dövrdə Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsində hansı idxal məhsulları üstünlük təşkil edirdi.

- √ maşın və mexanizmlər, elektrotexnika
- ərzaq məhsulları
- kənd təsərrüfatı məhsulları
- kommunal yönümlü məhsullar
- neft və neft məhsulları

469. Bu dövrdə xarici ticarət dövriyyəsində hansı idxal məhsulları üstünlük təşkil edirdi.

- kənd təsərrüfatı məhsulları
- √ maşın və mexanizmlər, elektrotexnika
- ərzaq məhsulları
- kommunal yönümlü məhsullar
- neft və neft məhsulları

470. Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin III dövründə (1999-cu ildən sonra) ixracın həcmində hansı məhsullar üstünlük təşkil edirdi.

- mineral məhsullar
- maşın və mexanizmlər
- ərzaq məhsulları
- √ neft və neft məhsulları
- elektrotexnika

471. Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin I dövründə (1991-1994) hansı ölkələrdə xüsusi çəkisi böyük idi

- Cənubi Asiya
- hamısı düzdür
- Avropa ölkələri
- √ keşmiş ittifaq ölkələri
- Cənubi Qafqaz ölkələri

472. Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin II dövrü (1995-1998) nə ilə xarakterizə olunur

- kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı
- yüngül sənaye məhsullarının ixracının artması
- √ neft və neft məhsullarının ixracının azalması
- istehlak təyinətli məhsulların ixracının artması
- xammal ixracının artımı

473. Azərbaycanda həyata keçirilən xarici ticarət siyasəti:

- √ ixracın idarə edilməsində dövlətin hakim mövqeyinin qorunub saxlanması
- investisiya qoyuluşunun stimullaşdırılması
- maşın və mexanizmlərin ixracı
- neft və neft məhsullarının ixracı
- ixracın məhdudlaşdırılması

474. Azad iqtisadi zonaların xarakterik cəhətləri:

- maliyyə güzəştləri
- √ xarici ticarətdə güzəştlər
- hamısı düzdür
- fiskal güzəştlər
- inzibati güzəştlər

475. Azərbaycanda idxal ixrac əməliyyatlarında hansı məhsullar ixracda əsas ümumi dəyərinə görə əsas yer tutur

- √ neft və neft məhsulları
- məişət əşyaları
- ərzaq məhsulları

- hamısı düzdür
- məşin və avadanlıqlar

476. Bazar iqtisadiyyatı, sağlam rəqabət, qarşılıqlı idxal-ixrac, müstəqil iqtisadiyyat hansı iqtisadiyyat növünə aiddir:

- sosial-yönümlü iqtisadiyyat
- ✓ açıq iqtisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat
- dünya iqtisadiyyatı
- liberal iqtisadiyyat

477. Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları

- ✓ istehsalın ixtisaslaşması və kooperasiyalaşması
- ölkələrarası kapital qoyuluşu
- ölkələrarası elmi-texniki əməkdaşlıq
- ölkələrarası ticarət əlaqələri
- ölkələrarası ticarət əlqələri

478. Neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı

- ✓ OPEK
- TANAP
- AAFA
- CAARK
- NAFTA

479. Əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxalını maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı necə adlanır?

- azad bazar
- ✓ açıq iqtisadiyyat
- azad iqtisadi zona
- azad iqtisadiyyat
- açıq birja

480. Burada fəaliyyət göstərən milli və xarici iqtisadi sunyektlərin fəaliyyəti üçün güzəştli rejim yaradılır:

- azad sahibkarlıq
- ✓ azad iqtisadi zona
- açıq birja
- azad bazar
- azad ticarət

481. Açıq iqtisadiyyatda faiz dərəcəsinin yüksəlməsi

- ✓ xarici valyutaların daxil olmasına səbəb olur
- iqtisadi artım tempini yüksəldir
- hamısı düzdür
- investisiyaların daxil olmasına səbəb olur
- heç biri düz deyil

482. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarətinin struktur siyasəti

- ✓ idxal və ixracın quruluşunun təsnifləşdirilməsi
- azad iqtisadi zonaların yaradılması
- xarici və yerli texnologiyalardan istifadə
- gömrük taarifi sisteminin təkmilləşdirilməsi
- təkrar istehsal imkanlarının artırılması

483. Azərbaycanın milli iqtisadiyyatın formalaşmasının əsas şərtlərindən biri

- siyasi və milli müstəqillik
- xarici investisiyaların cəlb olunması
- √ dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyalar
- ərazi bütövlüyü
- dövlətçiliyin möhkəmlənməsi

484. Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyasında atdığı ilk addım:

- milli iqtisadiyyatın formalaşması
- azad iqtisadi zonaların yaradılması
- xarici və yerli texnologiyalardan istifadə
- milli iqtisadi təhlükəsizlik
- √ ölkə iqtisadiyyatına xarici investisiyanın cəlb edilməsi

485. Tələb və öhdəliklərin qarşılıqlı surətdə nəzərə alınmasına dair hökumətlərarası saziş necə adlanır?

- √ Klirinq
- Françayzinq
- İnjiniring
- Lizinq
- Faktoring

486. Əmttələrin satışında dünya bazarında fəaliyyət göstərən ən iri kompaniya:

- konsern
- trest
- korporasiya
- oliqarxiya
- √ transmilli korporasiya

487. Ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşması necə adlanır?

- Beynəlxalq hesablaşmalar
- Beynəlxalq inteqrasiya
- Beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- Beynəlxalq dünya bazarı
- √ Beynəlxalq əmək bölgüsü

488. Xarici iqtisadi əlaqələr hansı vəzifələri tənzimləmir?

- Valyuta, gömrük tənzimlənməsini həyata keçirmək;
- Xarici iqtisadi fəaliyyətin hüquqi prinsiplərini müəyyən edən normaların işlənilib hazırlanması və onların tənzim edilməsi.
- √ Əmək resurslarının səmərəli yerləşdirilməsi.
- Xarici iqtisadi əlaqələri tənzim edən əlaqələrin statusunun müəyyən edilməsi.
- Xarici iqtisadi əlaqələrdə iştirak edən dövlətlərin marağının qorunması tədbirlərini həyata keçirmək;

489. Milli iqtisadiyyatın dünya iqtisadi sistemə birləşməsi məsələləri:

- azad ticarət zonası, azad iqtisadi zona, azad elmi-texniki zona, gömrük birliyi, iqtisadi birlik
- azad ticarət zonası, azad sənaye zonası, gömrük birliyi, iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- azad ticarət zonası, gömrük birliyi, azad iqtisadi zon, iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- √ azad ticarət zonası, gömrük birliyi, ümumi bazar iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- azad ticarət zonası, azad iqtisadi zona, gömrük birliyi, ümumi bazar, iqtisadi və valyuta birliyi

490. Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi strategiyası hansılardır?

- √ Hamısı.
- Respublikanın ixrac potensialının formalaşması və inkişafı, ixracın strukturunun dəyişdirilməsi, bonus sisteminin hazır məhsul ixracının mükafatlandırılması;

- Respublika müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması;
- Texniki modelləşdirmə üçün investisiyaların cəlb edilməsi;
- Daxili bazarın idxal-ixrac nəzarətinin gücləndirilməsi.

491. Ölkənin beynəlxalq iqtisadi mövqeyinə təsir edən amillər:

- milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, milli iqtisadiyyatın strukturu, idxal və ixraca meylik
- milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, idxal və ixraca meylik, millətlərin iqtisadiyyatının fəaliyyətinin təşkilati əsaslar
- milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, millətlərin beynəlxalq ticarətdən asılılıq əmsalı, millətlərin iqtisadiyyatının təşkilati əsasları
- ölkənin ixrac və idxalda yerinin yüksəldilməsi, investisiyalardan götürülən götürülən gəlirlərin artırılması, beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə təsiri
- ✓ milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, milli iqtisadiyyatın strukturu, millətlərin iqtisadiyyatın fəaliyyətinin təşkilati əsasları

492. Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi sahələrinə daxil deyil:

- xidmətlərin tənzimlənməsi
- ✓ norma və normativlərin tənzimlənməsi
- investisiyaların tənzimlənməsi
- valyutanın tənzimlənməsi
- əmtəə axınının tənzimlənməsi

493. Xarici rəqabətin dağıdıcı təsirindən milli iqtisadiyyatı qorumaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir?

- azad iqtisadi zona(lar) təşkil edilməlidir
- hər şey bazarın öhdəsinə buraxılmalıdır
- «açıq qapı» siyasəti yeridilməlidir
- ✓ dövlət tərəfindən proteksionist siyasət yeridilməlidir
- idxal gömrük tarifləri yüngülləşdirilməlidir

494. Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

- qeyri –tarif
- rəqəmlərin cəmi
- qalıq dəyəri
- diversifikasiya
- ✓ diskont

495. Millətlərin beynəlxalq münasibətlərdə iştirakı həyata keçirilir A) müxtəlif formalarda B) müxtəlif vasitələrlə C) müxtəlif göstəricilərlə

- A, C
- ✓ A
- C
- A,B
- B,C

496. BMT-nin tədqiqatlarında maraqlı nəticələrinə əsasən inkişaf etmiş və sənaye ölkələrə aid deyil:

- dünya ixracında və idxalında birinci yer tuturlar.
- ✓ ölkələr borç alanlar və borçlular rolunda çıxış edirlər
- investisiyalarından daha çox gəlir götürürlər
- fraxtdan (dəniz ticarətindən), sığortadan və başqa bu cür xidmətlərdən qazancın hamısı onların payına düşür.
- başlıca olaraq xammal və ərzaq məhsulları idxal edərək hazır məhsulu ixrac

497. Beynəlxalq münasibətlərdə millətin mövqeyini fərqləndirir. A) millətlərin əmtəə və xidmətlər sahəsində tələb və təkliflərini müəyyən edən milli gəlirdən və istehsalın həcmindən asılılığı B)bu və ya digər ölkənin milli varlığının həcmi C)əmtələrin, xidmətlərin və kapitalların idxal və ixrac həcmi D)iqtisadiyyatın strukturu

- C,D
- A,B,C,D
- A,B,C

- B,C,D

√ A,B

498. Millətlərin beynəlxalq iqtisadi mövqeyinə təsir göstərir. A)milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, B)milli iqtisadiyyatın strukturu, C)iqtisadi qüdrəti D) geo-siyasi yeri

√ A,B,C

- C,D

- A,B

- B,C,D

- A,B,C,D

499. Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idxal əməliyyatları sərbəst həyata keçirilmir:

- Azərbaycan Respublikasında istehsal olunan malların ixracı

- Azərbaycan Respublikasında emal olunan malların ixracı

√ psixotrop maddələrin ixracı

- reeksport (təkrar ixrac)

- kredit ixracı

500. Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idxal əməliyyatı tənzimlənmir:

- müvafiq dövlət orqanlarından rəy və ya lisenziya alınmaqla aparılan idxal-ixrac əməliyyatları;

- Nazirlər Kabineti tərəfindən aparılan ixrac əməliyyatları;

- Nazirlər Kabineti tərəfindən aparılan idxal əməliyyatları;

- rezidentlərin öz vəsaiti hesabına idxal;

√ beynəlxalq hesablaşmaların aparılması üzrə əməliyyatlar.